

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد اول الله عظیم الشانه / مبدع دائره امکانه

که ایدوب خامهٔ صنع تدبیر / نسخهٔ عالمی ایتدی تسخیر

رحمت عام خداوند کریم / ایتدی عالملره فیضی تعمیم

جنبش لطفه کلوب خامهٔ جود / چکدی لوح عدمه نقش وجود

باز اولوب دخمهٔ دشوار عدم / اولدی مفتوح طلسم عالم

ایتدی میزان بکف بود ونبود / عدمی سنک ترازوی وجود

اولیجق روی وجود آینه یاب / اولدی مرآت عدم صورت یاب

رفع اولوب ابجره ماء عدم / پرده دن چیقدی سواد اعظم

دوشنوب عالمه قالیچهٔ خاک / اوستنه دوندی قباب افلاک

اولدی کردونه بو چار فصول / کاسهٔ چار کل بزم قبول

اقتضانی ایدوب ابابله جمع / آره ده یاقدی تحتیدن شمع

نا موالیدنک ایتدی عیان / معدن نبات وحیوان

یوریدی قافلهٔ لطف وکرم / چقدی عالمه عقبیدن آدم

ایلدی مرتبهٔ انسانی / غایت مرتبهٔ حیوانی

اولدی بو صورت طبعی ظهور / اکمل واشرف انواع ظهور

قوریلوب سلم ترتیب حکم / چقدی تا صدر وجوده آدم

آب وکلده ایدیجک علم ظهور / سجده یه اولدی ملائک مأمور

اولوب انسانده مراتب پیدا / اولدی مفضول وتفاضل پیدا

کیمیسی سکر اولوب کیمی بیاز / اولدیلر بیری بریندن ممتاز

رتبه رتبه اولوب انواع انام / درجاتیله ظهور ایتدی نظام

بی مراتب بیقلور کون ومکان / عالمک یرینی طوتمز نادان

کوره مز مصلحتن آتشنک آب / ایده بلمز عمل بادی تراب

ایده مز آهنک افعالنی زر / ویره مز چاشنی ملحی شکر

کوره مز دخشنک آموری قدم / واره مز سیف مقامینه قلم

بصرک ایلدیکن کوش ایده مز / هوشنک اندیشه سنی موش ایده مز

بزرکر بربنی طوتمز زرکر | کفنکر کاربنی بلمز دولکر
مالکک فعلنی کورمز مملوک | بلمز احوال رعایایی ملوک
کرم و سردک وبره مزاحکان | نه بیلور حسنک ترک فرجان
سایه بلمز اثرین خورشیدک | جام بلمز طرب جمشیدک
عکسیده بو بلیجه در مجموعک | الکز اولدیغی قدر مطبوعک
اولدی مرآت تغافل پیدا | صندله منکشف اولور اشیا
حکمت و قدرته غایت یوقدر | بو تماشایه نهایت یوقدر
بو نظام اورزه در اجزای جهان | عقلک ایردوکی قدر اول نکران
مرتبه آخرت دنیاده | جاری اولمش صور معناده
معنویات مراتب دخی چوق | بحر در موجه سنک غایتی یوق
دیدی سرقافله سر شهود | یوقدر الا که مراتب وجود
جمله دن اهل ولایت اعلا | انبیا رتبه سی اندن ارقا
انبیا صدر سریر اعزاز | هر بری بدر منیر اعجاز
لیک سلطان سریر عالم | حضرت سید ابن آدم
حکم فرمای نکین لولاک | حطه پیرای وما ارسلناک

کوهر

کوهر ما حصل لجه جود | میوه طبق کهن باغ وجود
فاتح دحمه کنجینه نور | علت غائیه نقش ظهور
اولین حرف کتاب رحمت | مقصد معنی لفظ منت
ابتدای نفس رحمانی | انتهای اثر ربانی
صورت معنی معنی صور | نور بالاکش قندیل قدر
زیور صدر سرای هستی | خازن کنج بلند و پستی
ختم کنجینه سر کونین | سربهم واده قاب قوسین
صاحب مرتبه او ادنی | عارف مسئله یا اوحی
زینت زین براق نکین | رفرف آرای ره علیین
حکم فرمای بلاد ملکوت | نور بخشای فضای جبروت
پیر مشرق انوار علوم | خواجه فن رسالات عموم
مورد وحی جلیل تنزیل | مخبر عنه بطون انجیل
صفوة الصفوة روح ارواح | نخبة النخبة اشباح ملال
اشرف النخبة ابو البشر | احسن احسن تقویم صور
رحمت عالمیان روح جهان | مرکز دائره کون و مکان

احمد الخلق محمد محمود
یعنی محبوب خداوند ودود

اصل کل مظهر اسم اعظم　　جمله‌دن اولدی مراتبده اتم
صالدی افاقه سروری سودی　　اول ما خلق الله نوری
ختم اولوب ذاتیله عز وعلا　　مرکز ین بولدی صفات علیا
ویردی دور فلکه ذاتی نظام　　بدو ختم اولدی وجودیله تمام
خاك غیب ایچره او تخم مستور　　ایلدی میوهٔ لطوبنده ظهور
کورنوب دورهٔ میم سرمد　　اولدی موجود احددن احمد
ایلیسك اول ارکانی سؤال　　اخر اسم محمد اگا دال
ایلیوب ذاتنه الله تعظیم　　ایتدی بالذات صلوة وتسلیم
ذاتنه اوله صلوتیله سلام　　ال واصحابنه تا روز قیام

مطلب مجمل احوال پدر

ای ابا الخیر محمد چلبی　　ای ایدن ذاتی مزین چلبی
جکرم پاره سی عمرم واری　　دوحهٔ دولتمك نوباوه‌ری
پرتو نور حیاتم سنسن　　محض خیر و برکاتم سنسن

سنی

سنی ابتدی کرمندن اعطا　　پدرك یوسف بابی به خدا
سنده ظاهر در ایا طفل نبیه　　معنی الولد سر ابیه
اولدی ذاتك سنك ای نور بصر　　زینت کلشن هستی پدر
صاله‌لی باشمه ذاتك سایه　　بن سنکله بقرم دنیا یه
سنی ویردی بکا ای فیض مآب　　موسم سن که پر ده و تاب
طوغیجق عالمه حسنك ماهی　　کذران اولمشیدم پنجاهی
چاروپنجاهده ویردی سنی حق　　هشت سالنده یازلدی بو ورق
وطنم شهر دلارای رها　　وقت تحریر مقرم شهبا
نه رها نسخهٔ گلزار جنان　　مسقط راس حبیب الرحمن
نه رها غبطه کش خطهٔ شام　　مظهر معجزهٔ برد وسلام
بر زمان ادرنه و استانبول　　اولدی سی سال بکا جای نزول
فالحمد بنجه منصب وجاه　　اولدی بو بنده به احسان اله
قالمیوب صکره دماغ دولت　　اولدم افتادهٔ کنج عزلت
جذبهٔ ابکوهوا اولدی سبب　　اولدی ارامکهم شهر حلب

سبب نظم نصیحت نامه

ای چراغ طرب افروز امل — هیبت حضرت حق عز وجل

حمد لله که سنک عالیدر — علمله جدّ وابک عالیدر

کرچه بالاسی صالیمز اما — بیلنن مرتبهٔ درهب علما

لیک یوقدر اب وجددن سکا سود — کندین ایت مرتبهٔ فضله صعود

اصل محمود حسن ای صنع خدا — اصل اولان ایلمز البته خطا

هرنه کیم جوهر ذاتده بنده — جمله مجموع ومهیا سنده

سنده اخلاق مدایح جوقدر — لله الحمد زیانم یوقدر

بوی خلق حسنک عطریدر — سنده آثار ادب فطریدر

فیض حقدن ایرشور امدادک — کسبه حاجت قومز استعدادک

ایتسون الله سنی برخوردار — طوته سن عمر طبیعیده قرار

لیک او معنایه که انفاس پدر — ایدر اولادینه تأثیر اکثر

ایتمکیچون سکا اویزهٔ کوش — اولمغیچون سکا سرمایهٔ هوش

کاوش تیشهٔ اندیشه ایله — کاه کاه قلم تیشه ایله

جیقروب معدن دلدن یکسر — رشتهٔ نظمه چکوب تازه کهر

ایلدم نظم نصیحت تحریر — که ایده دیدهٔ ادراکی قریر

کسوت

کسوت نظمه قودقده خامه — ایلدی نامهٔ خیری نامه

حرز جان ایله که عزت ایله — باغله بازوی دله رغبت ایله

هر زمان استرم ای جان پدر — اوله اویزهٔ کوشنک بو کهر

بوینی نازک طوته سن جانکدن — هردم ایرمیه سن یانکدن

تا بحشر اوله فیضی جاری — هم سکا هم اوله غیره ساری

تا کشاده اوله بو خوان نوال — اوله نعمتده طفیلک اطفال

سن دخی تا بو نعمتدن یه سن — یادکار پدرمدر دیه سن

روحمی نطقک ایله شاد ایده سن — بر دعا ایله بنی یاد ایده سن

نظم عالی شروط الاسلام

ای سهی سرو خیابان شهود — نو خرامندهٔ بستان وجود

عالمک مشعله سندن اقدم — بو درانه اهم والزم

ایدوب انجام امورین تدبیر — ایلیه خانهٔ دینین تعمیر

ایتدی اندازهٔ حکمتله قیام — بنج ارکان بنای اسلام

بو بنا ایچره اولان راحتدر — طشره سی بازدهٔ آفتدر

بو بنا داخلیدر باغ نعیم — خارجی ناصیهٔ نار جحیم

داخلی اهل هدایتدر هب * خارجی اهل غوایتدر هب
فرضدر اتمه صقن فوت صلوة * اقتدا ارک واریسه حج وزکات
قبل اداسنده دروغ یوق نماز * هرنک فوتنه کوسترمه جواز
اوله کردنکس فرمان غنی * هرنه امر ایتدی ایسه اشله انی
مؤمنه خلعت دیندر قت قت * واجبات وسنن مسنونات
سری وار هر برینک حکمی وار * حصره کلمز بنجه خاصیتی وار
الملمش حضرت وهاب کریم * هر برین واسطهٔ لطف عمیم
حق عنبدر سنک اعمالکدن * ینه سنسن بنجک مالکدن
سکا راجع اولور ای بحر کمال * نیک وبد هر نه ایدرسک اعمال
صاحب خمس اول ایا پاک منش * بیله سن خمس مبارک نه ایمش

اولا لازمهٔ دین مبین

ای نهال طرب افروز ادب * ای فرحبخش دل و دیدهٔ اب
ایت شهادت اوله سن اهل شهود * تاکه مشهودک اوله بود ونبود
الله برشهد شهادت دهنک * اولسون اقرار مآل سخنک
قلبک ایت خلوت سر تحقیق * شمع پرنور یقین وتصدیق

بو شهادتدر امان ملت * زیور باب جنت
بو شهادتله بولور فرقی عیان * ظلمت کفر وشعاع ایمان
بو شهادتدر اساس تمکین * یا پیلور اوستنه مقصورهٔ دین
بو شهادتدر امام اسلام * اولین موج محیط احکام
بو شهادتدر او مفتاح هدا * که بونکله اچیلور باب رضا
بو شهادتله اولور هر کس زبان * ماهی لجهٔ دین وایمان
بو شهادتدر او ترکیب شفا * که ایدر مردهٔ جهلی احیا

مطلب ما حصل فضل صلات

ای گل باغچهٔ بی کم وکاست * بیدر پیرک ایدن قدینی راست
وقت کلدکده همان ایله وضو * ما سوادن دهن دستکی یو
کیدر اندامنه پیراهن نور * اولاسن لایق جولان حضور
مؤمنک اولدی چو معراجی نماز * دیده کی ایله بو معراج ایله باز
سن قیلاسن [illegible] نمازی تکلیف * جانب حقدن اودر بر تشریف
دین عمادینی اقامت ایله * قصر اسلامی عمارت ایله
سجده ده خمزدهٔ اداب اول * نقطهٔ دائرهٔ محراب اول

بيش حقده يوزيكى برله سور — سنده دركمى اول دولتى كور
بى توجه يرامز كاره نماز — ايده هر سجده ده بيك سوز وكداز
محو مستغرق چو ان حق اول — مست لا يعقل حيران حق اول
اوله حيرتده جنت ونار — اول انك صاحبنه عاشق زار
يا نمه هنكام سحر بيدار اول — وقف سجاده استغفار اول
نه سعادت وارو ال بغليه سن — حق حضورنده طوروب اغليه سن
ايده سن سجده ايچون وضع جبين — كورنلر سلطنت روى زمين
هله قورلرمى كوراى فرزانه — هركسى بيشكه سلطانه
اكلين سجده يه باش قيلدرمز — دولت عالمه چشم الدرمز
قلمده قالمز ايدى ارامك — اكله سن قدرين اكر اسلامك
سكا بر سر ايده يم چهره نما — كرچه اطفاله دكل كشفى سزا
جد وجهدايت اوله سن نائل فهم — رفته رفته اوله سن واصل فهم
سن نمازه ايده سن چونكه قيام — الف اولورسن [illegible] اياه تمام
راكع اولسك كورينور صورت دال — انبياسز بيدر اكله بو مثال
ساجد اولسك كورينور حلقه ميم — ادم اولورسن ايا روح جسيم

اكله

اكله چونكم سكا كشف اوله بو راز — ادم اولورمى ايدن ترك نماز

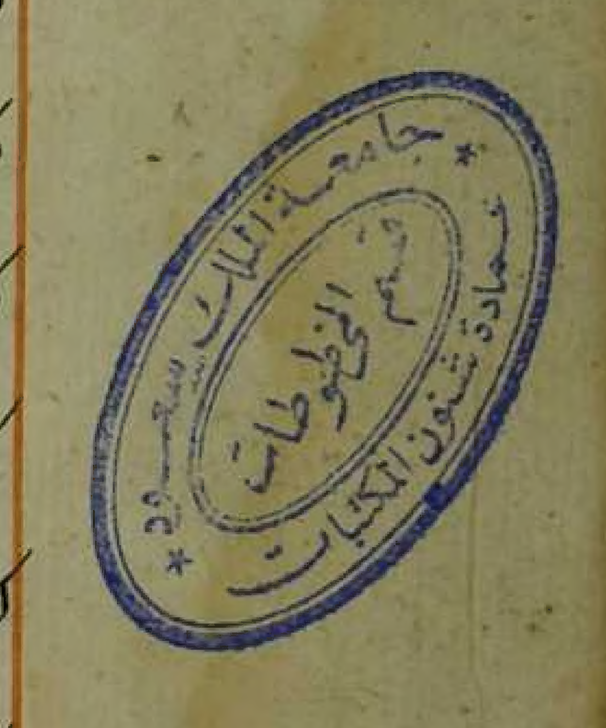
در بيان شرف فرض صيام

اى بهين ميوه باغ بدرى — صدف بحر حيانك كهرى
بى مرض تا اوله جسمكده توان — ايلمه فوت صيام رمضان
صومدن قوللرينه لطف خدا — صوم بالذاته ايدر الله جزا
صوم بر مائده رحمتدر — لوردن صايمه بر خلعتدر
صومدر قابل كتم اخفا — دخله فرصت بولمز صومه ريا
سر پاك صمدنيدر صوم — اتصاف ملكتيدر صوم
نفس صايم ايچون ديدى رسول — مسكدن بيش خداده مقبول
رهنماى نعم جنت اولور — ترك نعمت سبب خشيت اولور
تا سياهى شب اولنجه بديد — مهر اولوراغزكه قفل خورشيد
تا درخشان اوله قفل ذانك — ظلمت ليله قبله ظلماتك
نه سعادت [illegible] اولورسن لب بسته — اوله سن دغدغه دن وارسته
بند اولوب در اهكذار دهنك — اوله آسوده ديار بدنك
سيله سن اينه سن زنك دلكك — اچه سن اينه سمن اب وكلك

اوله ذائقده كثافت نایاب   بوله انوار لطافت تف و تاب
خانهٔ دل اوله ظلمتدن دور   ماه روزه وش اولاسن مشهور

مقصد حج و طواف عرفات

ای گل تازه رس گلشن جان   بوی بیرای دماغ عرفان
كعبه دن غیری یره ایتمه سفر   سفر بیهده در نار سقر
كعبه بیت الشرف اعظمدر   نقطهٔ دائرهٔ عالمدر
كعبه در قبلهٔ ملك ملكوت   مایهٔ بیرای سریر ناسوت
كعبه در ساق درخت رحمت   كعبه در سدرهٔ دین دولت
كعبه در شمع سراپردهٔ راز   اولدی پروانه سی ارباب نیاز
كعبه در سر سماوات علا   خانه جامه سیاه لیلا
كعبه در سجده گه انس و ملك   كعبه در خمزدهٔ طاق فلك
كعبه در ساحهٔ گلزار نعیم   نعم یوزیله بر صحن حطیم
كعبه در مخزن اسرار خدا   زادها الله تعالی شرفا
كرسی مملكت ربانی   سدرهٔ بارگه رحمانی
مركز دائرهٔ عالم و خاك   باشنه دور ایدر انك افلاك

كعبه

كعبه ابدال سر امد قد در   یا لهنكی حجر الاسود در
حجر اسود دیدر سنك شفا   بوسه گاه لب محبوب خدا
اولین نقطهٔ سطر نكو بین   خال عنبر شكن روی زمین
مخزن سر سرای لاهوت   خطه بیرای مضای ناسوت
سترهٔ در دیده یه خاك مسعی   ساحهٔ مروه طربگاه صفا
اولمش ابادهٔ مطهر عصات   چاه زمزمدن اقر اب حیات
روبیدر یر یوزینك خال حرم   عالمك یوزی صویدر زمزم
سننت سنوی كمهٔ بی منت   دوكیلور التوندن اولوقدن رحمت
اب زمزمدن او داروی شفا   كه ویر رخنهٔ عصیانه صفا
اولیجق واصل حد میقات   ایكی احرامدن اج ایكی قنات
بخش ایدر عمره ترقی عمره   حصهٔ رحمتی الور زمره
عزم ایدر كوكله مانندهٔ بیك   نفس غلغلهٔ نائك لبیك
بونه دولت نه سعادت بونه جاه   كاوله سن طائف درگاه اله
ایله میدان مطاف اورزه مدام   جبهك ایت فرش ره ركن مقام
دلی پروانهٔ شمع حرم ایت   طوف درگاه ولی النعم ایت

نفخهٔ صورت میدان نشور … روز جوان خداوند غیور
بازمده عفو معاصی به برات … سطر بر سطر صفوف عرصات
نسخه دیز انده اولان نامه سیاه … اولور ازاده اسیران کناه
مجرمان دائره بند سهمین … حبل رحمت اکا فصل نکین
آب بیاضنه چیقوب ارقام سیاه … بیقتور نامهٔ اعمال کناه
جرم ایله رحمت ایدر بیع و شرا … بایع مشتری سوق منا
کعبة الله دل انسان کبیر … حجر اول قلبه سویدای ضمیر
عارف مرتبهٔ آب و کل اول … وار طولان دائره سن دل بدل
تا سکا ظاهر اوله نقطهٔ کار … اوله کور دائره سنده پرکار

مقصد فضل زکات و صدقات

ای در سامعهٔ پیرای صدف … دودمان شرف خیر خلف
ذمنکده قومه برحتهٔ زکات … ویرکا اوله مایهٔ خیر و برکات
حقیدر حضرت حقک اول مال … سنده حق ایتمه [illegible] اهمال
چونکه ایتمش سنی حق اهل نصاب … سنده ایت ترکیهٔ ماله شتاب
فقرا حقیدر امساک ایتمه … پاک ایکن مالکی ناپاک ایتمه

امر حق اوزره سن ایتدکجه ادا … بربنه اون ویرر انک مولا
ویرمز ایلک برکاتی قالمز … نعمتک سنده ثباتی قالمز
بی زکات اوله در مال تلف … تا بنا اوله اولور البته هدف
تخمدر مال زکات مشروع … که اولور خاک قبوله مزروع
تخم پاشنده نک اضعافی بتر … ایکی عالمده شکارجی بتر
ایلدی فقر و غنایی تکوین … ایتمش الله فقرایه تعیین
سنی اغنا ایدن الله قدیر … ایلمش انده حکمتله فقیر
ایلمه کتم حقوق فقرا … سنه سی کلدوکی دم ایله ادا
صدقاتیله قبل اتمام زکات … فرعیدر اصل زکاتک صدقات
فضله یوق صدقاتک غایت … چوق بو معنایه مؤید آیت
اغنیا ابینه سبدر فقرا … صدقه یله منکشف اولور اشیا
دفعه قادر می اولوردک تقدیر … سنی انک برینه ایلسه فقیر
فقر دریاست شکر نعمت … فقر در زیور حسن دولت
اوله کوی فتاده فقرا … سن زکاتی که ایلردک ادا
امنا ایلرایه محزون اول … سن قبولندن انک ممنون اول

دولت ونعمتک التدر   سکا حقدن اوده بر نعمتدر
مؤمنه اولدی هدیه سائل   سکادر نفع تصدق الله بیل
شکر قیل نعمته مولانک   تا زیاده اوله اسباب و نوالک
فقرایه نظر مرحمت ایت   غفلت ایتمه سخن مسکت ایت
بذل قیل مالکی تحت جلره   نعمت حقی بیدیرا چلره
بابکی مقصد درویشان ایت   ممکن اولدیغی قدر احسان ایت
طوتمدن نافله هر روز صیام   خیردر جائعی ایتمک اطعام
ایتمه دن کعبه یه ارسال ثیاب   خیردر ویرسک اگر تشنه یه آب
ایتمه دن بیلک بنجه جامع تعمیر   کمالکدن اوله هر گرسنه سیر
نه سعادت بونه عز و دولت   که بوزکه کله اهل حاجت
باشی دولتلودر اول برکت و نوا   که ایده دفع ضرورت فقرا
دینسه لایق اکه خیری جاری   خیری انک اوله غیره ساری
لقمه اکرامله درویشه نه   امتنان ایتمه صقین احسانه
ویر عطیاتله اطفاله سرور   ایت نوازشله قلوبن معمور
دولت اول مالیله که الله ویره   خیر ایله صرف اوله بو یله یره

باخصوص اوله یتیم و بیکس   دل مجروحنه اول مرهم رس
دست احسانله سیل اشک ترین   لطف ایله اوننده پدر بن
اگر اولدیسه نظم الاحوال   سکا ویردیسه خدا نعمت و مال
بصمه کفران نعم سمته پا   قول ایله فعل ایله ایت شکرین ادا
شکر لطف الله معلوم اما   اوده اولسون دل و جاندن پیدا
هم نهان شکر فراوان ایله   اهل حاجاته هم احسان ایله
کوریجک قوللرینی حقک آج   جامه و نان طعامه محتاج
نه سعادتلودر اول صاحب مال   کایده بیکسلره ایصال نوال
باب احسانی صقین سد ایتمه   عرض حاجات ایدیجک رد ایتمه
خانه که هر کیم اولورسه مهمان   ایله ممکن اولانی زیور خوان
لایق قدری قدر احسان ایت   شانه شایسته سنه تکریم ایت
نقل دنسه بیله صبر ایله   خاطرین برسوز ایله جبر ایله
ایله حسن نیله چشمنی مسغ   حاجتی ممکن ایسه ایتمه دریغ
خاطرین داغدن صاف ایله   بذل مقصودینه اسعاف ایله
وسع حالکده دکلسه کامی   حسن دفعه چالش اول نا کامی

سوزین خاطرینی تعمیر ایت | لطف زنجیری ایله تسخیر ایت

منکسر کتمیه تا که سندن | اوله سن اولسک نه کلوردی الدن

تسلیله کوزین ایله روشن | اکا شکر ایت که انک یرینه سن

دخی اسباب تننکز جو قدر | شکره نعمت غایت بو قدر

ایره مز عقل بشر حکمتنه | ایلمز شکر و فا نعمتنه

بر تنکرده بولدرانیه ربا | فقرایه ایدیجک لطف و عطا

ایله مخفی ایدیجک احسانی | حضرت حق بیله الحق سانی

امتنان ایله صقن اتمه عتاب | سن اوتان تا اول ایده رفع حجاب

استمکدن نیجه لر شرم ایلر | مستحق اره بول سن کوزلر

نیجه افتادهٔ دولت واردر | نیجه پامال فلاکت واردر

کوشهٔ فقرده قالمش پامال | اوله ده ایلمز جرئت و سؤال

اوبله دوشمشلره اول چاره سکال | خوبدر یا بمدن القونلی تعال

ایله تحقیق بو معنیٔ عیان | سکا در هر کیمه اتسک احسان

اوله لطفکده اذا ایله ربا | ضایع اولور نه سزا وارنه بکا

خوبدر بکه بذل نعمت | انیه دن اهل غنایه دعوت

اهم بوب هم سنی ذم ایلرلر | وارب نقصانک ای سویلرلر

اوضیافتکه کلورا که کبار | لوع اسرافدن ایت ای شمار

ایکی عالمده ده یوق فائده سی | درزخه راجع اولور عائده سی

اقتضا ایده مکر کیم ناچار | مندفع اوله انکله اشرار

اوبله نوع مدارا دندر | خلقله حسن مواسا دندر

سنده وارسه وضع طعام | قوللیولر فقرا اول ایام

مطلب دانش انواع علوم

ای نهال چمن آرای ادب | نور بخشای دل دیدهٔ آب

سعی قیل علم شریفه شب روز | قالمه حیوان صفت اول علم آموز

علمه سعی ایتمکدن حذر ایت | علم و سعی ایکیسی بر در نظر ایت

مدعا بو سخنه شاهد در | علم و سعیک عددی واحد در

بولمز علم بلا سعی وجود | بری کتمه بری اولور نابود

صفت حضرت مولا در علم | جمله اوصافدن اعلا در علم

طلب علم یالش اول عالم | فرض ایدر دیدی رسول اکرم

دخی امر ایلدی اول صاحب علم | مهددن لحده دک اول طالب علم

علم ایچون اولدیسه حظ نور
رتبه زدنی طلبیله مامور

بوله کور اویله مدینه‌یه وصول
که قپوسی اولا داماد رسول

علمدر ماسطهٔ روی وجود
علمدر واسطهٔ بود و نبود

علمدر رابطهٔ عز و علا
علمدر باعث تمکین و صفا

علمدر ضابطهٔ جاه و جلال
علمدر رابطهٔ بر و نوال

علم بر لجهٔ بی ساحلدر
انده عالم گچینن جاهلدر

جهله حق موت دیدی علمه حیات
اوله همحال گروه اموات

اوله محروم حیات ابدی
علمله فرق ایده کورینک و بدی

علمک انواعی ایله اول مالی
بلکه لازم کله استعمالی

بلمک البته دکلی احسن
صنورسه لربن الی بلم دیمدی

حضرتک نامه بودر تلقینی
اطلبوا العلم ولو کان بصینی

اتبه عار اوگرن اوغی اهلندن
ارشنک علمی کوزل جهلندن

جهلا عالمه نسبت خردر
بلکه خردنده بلز [illegible] در

قنده‌در بی خبر قنده خبیر
متساوی دکل اعمی و بصیر

تعقد بوله فروهم شوکت
جاهله جاهله کلمز رفعت

جهلدر

١٢

جهلدر ادهم زندان بلا
که دوشنلر کوره مز روی رها

جهلدر مایهٔ شرم و خجلت
جهلدر مورث ذل و نکبت

جهلدر محض عدم علم وجود
هیچ برابرمی اولور بود نبود

مطلبک ایله معالئ امور
وادی فلسفه‌دن ایله عبور

اولمیه علم قدرا مر بلند
علمدر کور مدی هیچ کیمسه گزند

گر رعایا وگرک صاحب تاج
لابد اولور علمایه محتاج

شرف علمه نهایت یوقدر
صنعت باریه غایت یوقدر

اولمیجه متناهی معلوم
ممکن اولورمی تناهی علوم

قالقال فنترنده علومک اما
اوله کور واصل لب معنا

ظاهرک باطننه ایله عبور
یکه برلر اوچه بلسونمی طیور

خانه‌نک ظاهر یدر جای گذار
خلوت باطنیدر جای قرار

ساحل بحرده اولسونمی لآل
کوهر الیزسک اگر قوینه طال

لیک البته [illegible] اوقات
بی تعقل بنه باررالات

علمک ایت جمله‌سنی استحصال
جمله‌سن ایتمه ولی استعمال

سکا کافیدر اوله نفس ضمیر
علمدن فقه حدیث و تفسیر

غیرسین اوتی ولی اتمه عمل — اوله بامال دعاوی وجدل
فقه دن ایله عبادانه نظر — ایله هم سمت دعاوی بکلاز
نقص وبرمز ایکی عالمده سکا — بلمک مسئله بیع وشرا

مطلب معرفت ربانی

ای بهین نسخهٔ مجموعهٔ ذات — نقشن نبنده مرآت صفات
ایله بو پندمی اویزهٔ کوش — کیمه یا اولمه صقن فضل فروش
اتمه خلقه صنه جق علمه هوس — ایله بیهده تضییع نفس
حکمت فلسفه دن ایله گذر — اولیا نسخه سنه ایله نظر
اولبه برعلمه چالش کیم مطلق — لئ هرسن بیله سن بردخی حق
نفس پاک عزیزان طریق — ایدران لی قرین تحقیق
مرشد کامل اولورسه نایاب — سکا مرشد یتیشور سنده کتاب
عارف اول زاهد خشک اولمه صقن — همت ایت تا اوله سن اهل یقین
سعی قیل عارف بالله اوله کور — نائل معرفة الله [illegible] کور
اولمه شک مزلقه سنده گمراه — علمادر علمای بالله
اولمه مز واقف سر مکنون — قاری مسئله کان یکون

چون

چون انا اعرف دیدی خلاق جهان — معرفتدر دو جهانده مقصود
معرفت دولت روحانیدر — معرفت خلعت ربانیدر
جاهلک معرفته رده سبب — دست رس بولمه لغیندن قرب

بوقده جان ویرر ایدی اکبرمه اله
نظرایت حالنه برکره بله

معرفت مجتبلا دوشمه یره — اولورانسکدهٔ مجتبلا یری
اولمز الوده جرک خذلان — جامهٔ علم ولباس عرفان
حق کتورمش سنی گیندک بیله سن — تاکه جانله قوللق قیله سن
خانه نک لازم اولان صاحبی در — بلمین خانه سنک طالبی در
تا سنک اولمه صاحب خانه — کیجه کوندز چالش اول پروانه
ذکر وفکرک همان الله اولسون — مشهدک اول اولو درکاه اولسون
دوزخ وجنته اتمه نظر — صاحبن باسته بول ای اخو البصر
اوسنک اولمجق ای روح روان — [illegible] سنک اولمش اولور ایکی جهان
اره بول [illegible] کی بیل کیمسن سن — تا سکا اوله جو عالم روشن
ایت تکاپوی بلا دا طوار — تا بولی بلمجک اتمه قرار

بلمیتلر انی نابینا در
کاو خردنده سیله او نادر

بابه جان و دل آکاه بودر
غایت معرفة الله بودر

اولمین واصل نور عرفان
بیته ظلمتده قالور سرگردان

اکلسک نولدوغن ای درعلان
اوغرامز دائره که خوف و حزان

اکله کیم معنی توحید بودر
واصل اول دولت جاوید بودر

نور دیدم اهل کحل معنا
ایکی عالمده اولمق اعما

چکه کور چشمکه کحل عرفان
اولمیه تا که محشر زندان

اودر اعماکه دکل اهل شهود
اوله ابواب حقایق مسدود

حضرت فخر رسل ایتدی دعا
که حقایق اوله مکشوف اکا

جمله نسخهٔ مردان خدا
ویررا بینهٔ ادراکه جلا

ایت ابت الکلمه کفتار بن
حرز جان ایلیه کور اسرارین

طالب حقه اولور راهنما
نسخهٔ مثنوی مولانا

دیدهٔ روحه جکر کحل خلوص
نور اسرار فتوحات و نصوص

دخی جوقدر سخن اهل الله
عبدی اللهدن ایر اکاه

رمزدایمالری روحانیدر
جمله سی باطن قرانیدر

ظاهر

ظاهر احکام شریعتدر هب
باطن اسرار حقیقتدر هب

وقتنکی صرف ایده کور تحصیله
ایکیسن داخی چالش تکمیله

در بیان شرف استانبول

ای مه نور ذوه چراغ امید
بدر پر برک الدن روزنی عید

اولمدن مهرزن کنج و کهر
بکید اولمق کهرافروز هنر

علمه معرفته جای قبول
اولمز الا که ممالک استانبول

ایلسون استانبولی الله معمور
انده در جمله معالیٔ امور

نه قدر وار ایسه اصحاب کمال
هپ استانبولده بولور استقلال

هر کمال انده بولور معیارین
هر هنر انده بولور مقدارین

انده در مرتبهٔ عز و شرف
غیری یرلرده اولور عمر تلف

هپ رواجینی بولور بی تشویش
ضایع اولمز هنر انده کم و بیش

بولنور جاه و مناصب انده
طرق قطع مراتب انده

نقدر عالمی دوران سپهر
بولمز استانبوله بکزر بر شهر

حسنا کور مکیله مستثنا
الی اغوشنه چکمش دریا

نقدر وار ایسه اقسام هنر
هپ استانبولده بولور رونق و فر

نقش و تصویر خطوط و نه اسب / هپ سنانه اولده بولور زینت و زیب
ماحصل جمله صناعات ظریف / هپ سنانه اولده بولور عز و شریف
دخی وار در بنجه انواع هنر / طشره ده نامینده بیلمزلر
نه بیلور خانه دکین خارج دار / نه بیلور لجه دکین اهل کنار
بیقصور انده مرشد هپ / نغمه و موسیقی و ساز و طرب
انده در قاعده رمی سهام / انده در سنک نشانی بنام
غیر طور رسمی بندر اول ذوق و صفا / کاوله سن طائر روی دریا
بینه سن تخته سلیمان اسا / اوله حکمنده هوا و دریا
اتکا ایلیه سن بالینه / باقه سن اینه سیمینه
اوله سن بادی با دجله و زلال / ایده سن بر بنجه شهری سیرال
اولور آسوده روش شهر و هوا / کزه سن عالمی بی منت پا
بربره کلمش اولوب رود رهم / جل و پنجاه سواد اعظم
بری بر بینه اولوب اینه وار / اولمش جمله بیم زیب کنار
اولمش اوسنده قابق و قف شتاب / باد بادن قنات لجه مرغاب
حسن صورتینه غایت بوقدر / الی مدح اتمکه حاجت بوقدر

ایا

ایاصوفیه خود اعجوبه دهر / قبه سی ثامن اجرام سپهر
کورملدک مثلنی بر ملکنده / اوله بو نشوه مگر جنتده
پایه تخت سلاطین جهان / خاندان کاه ملوک دوران
سده سلطنت عثمانی / سره مملکت خاقانی
اولور اول خطه جان بخشاده / نه مراد ایلرایسک اماده
هر نه شیئ خاطره ایلرسه خطور / انده اعلا سنک اعلاسی اولور
بیک دباشا افندی و چلبی / انده در جمله سنک منتخبی
عسکری و علما و سپهی / انده در جمله سنک پادشهی
عالمک انده اولور مشکلی حل / ایرشور هر نه کسی ایلسه ال
کثرتندن بوله مز خاطره راه / انده اماده اولان خاطرخواه
اولمسیدی مرض کوناکون / آه الا او مبارک طاعون
کیم چیقردی او بهشت اسادن / بو بله معموره غم فرسادن
اعتدال اوله هواسنده اگر / غیری بلدانه کیم ایلردی نظر
هر کیمک کیم اوله بنیادی قوی / یا نیمسون غیری ولایتده اوی
الکا ماننده اوله مز شهر و دیار / اولمز انک کبی هر جای قرار

انده درما حصل قدر هنر
اقچه در طشره نك الحق هنری
طشره ده ایلمك كسب غنا
قالمش شمدی جمله ذره قدر
اولدی ارباب معارف نایاب
شعروانی بی صفا نوزلر نفرین
عربی وار او ده مانند برف
نیه یار روار ایكن بایه مال
نخوت وعجبله مست اولمشلر
نه فضائل نه معارف نه علوم
ویره مز دعدغاء عز وجلال
بنجه سجده ایدر اول اللهه
ایلمش حاعلی خداوند كریم
بوخنه ایتزلر ایدی خلقه نظر
كیمه ضبط ایلیه مزدی مطلق

طشره لرده كیم اوقور كیم دیگار
حك اولنمش هنرك صانكه یری
یا تجارت یا زراعت یا ربا
طشره یرلرده معارفدن اثر
دوشندی بیغوله نسیانه كتاب
فارسی لفظ ایله چرب وشیرین
بی اساس اولدی نه نحو نه صرف
دانش ومعرفت وعلم وكمال
جمله سی پاره پرست اولمشلر
اولدیلر رتبه زن اسب رسوم
هر نفس رغبت تحصیل كمال
بلكه نقصان كلهٔ عز وجاه
طشره یرلرده هله حكمتله عدم
علم وعرفانلری اولسه یدی اكر
جهل زنجیرینه بند اتمه حق

تخت دولتده اولور گرچه كنار
استمز كبری رجال دولت
هم صانزلر بو گروه مكروه
نه معیارین بلمزلر
اولدیغی خلق كنارین الحق
اولور ایردكده كمین مجلسه حصر
منفعلن كچینن سرسم اولور
بوملز ادناللرینك بزمنه راه
گوسترن طشره ده چین ابرو
اولمز نایل بوسه دامان
طشره ده جایی اولان صدر جلال
اكابر شهر اولیمز تنظیر
لیك ایدن كچیجك شهر حلب
حق بودر راب رخ بلد اندر
مقصد هند وفرنگ ماچین

طشره دن خلقك النبی اسنكبار
اول فرومایه لر ایله نخوت
دولته نسبیله شان وشكوه
حد ومقدارلرین بلمزلر
گورن استنبولی اكلر الحق
كچینن طشره ده علاّمهٔ عصر
متكلم كچینن البكم اولور
طشره یرلرده صاحب منصب جاه
انده در بانلره ایلرتنك وبو
كچینن طشره ده صاحب عنوان
گیرمز انده النه صف نعال
تبعه اولمی ممنوعه نظیر
بوقدر اسالشه ایدن الب
خیلی معمورهٔ عالیت ندر
بندر معتبر روی زمین

بولنور امتعهٔ کوناکون / نعمت ومال منالی افزون
باخصوص اب وهوا دلکش / ساحهٔ بهن بنالی دلکش

مطلب لازمهٔ حسن جمال

ای نظرباز تماشای کمال / نکه انداز مزایای جمال
خانهٔ دلده قومزه کرد حزن / لذت نازکی وجه حسن
حسن ارایش یزدانیدر / اثر خامهٔ ربانیدر ،،
شرط ادابله قبل صنعه نکاه / اولمه شهوت نظریله کمراه
ایلمش صنع ازل اماده / شهوت ایچنده طریق عاده
دختران سمن اندام سمین / شرعله شهوته اماده زمین
قدرنک بیله بیلکی ال ایله صفا / اولسون اولادکه اسباب بقا
لیک کلزار رخ خوبانه / نظر پاکله اول پروانه
ایلمه تخم حیاتی اسراف / اولمه کمکشته وادی خلاف
اولمه برعکس طریق دهقان / ارض نامنبته تخم افشان
ایلمه نطفه‌یی یوق یره تلف / رحم نسوانده در او لؤلؤیه صدف
نطفه در اکلینه اب حیات / صلب مادر در اوابه ظلمات

قطره

قطرهٔ نطفه که بی حاصلدر / تلف نفس قدر مشکلدر
اولمه الودهٔ چرک عصیان / اول نظرباز جمال خوبان
اولمه دلبستهٔ صورت زنهار / ایده کور جانب معنی یه کذر
دلبرک نقشنه اولمه مائل / اول مزایاسنه نقشنک واصل
بندر اول جاذبهٔ روحانی / بندر اول نازکی جسمانی
بندر اول حسن لطافت اوخرام / اوقد وچشم ربا اول اندام
اوکرشمه او نکاه پرفن ،، / هرکه کلدن منزک اوبدن
بندر اول پرلو پربنده اعضا / چشم ابرو لب دندان کف پا
قبهٔ عالم جابندر او دماغ / اولدی عقل اکه فروزنده چراغ
مو بیدرو دچراغ حکمت / سر بیدرکاخ سرای صنعت
کره جبهه سیدر موجهٔ جو / بسته درجسر دوطاق ابرو
موج موج کره جبینانی / سطر سطر رقم یزدانی
دیده لر منظر نور شعور / مژه لر بال وپر طایر نور
مردمک رشته کش مد نکاه / نقطهٔ دائرهٔ نور سیاه
پرده لر هفت حصار کردولع / مردمک نقطهٔ نمایندهٔ لوح

رسم بیتی الف وار ابد
نقش ابرو الف اوستنده کملر

دفتر حسنده حرف ممدود
مرجع رائحهٔ عنبر و عود

کوشلر در در محروسهٔ تن
مدخل قافلهٔ باد سخن

باکه سر دهندن صورمه
وصفی چوق یوق بره کوشك ابرمه

سی و دو جوهر دُر اول دندانلر
کانله طوبطلو درجو انلر

در دریای دهندر اول لال
که انکلا اولنور جل نوال

لب نمکدان سر خوان کمال
فمیدر خلوت بستان جمال

زیور شاخ صفا سیب ذقن
معدن سیم ستون اول کردن

سینه مرآت بلورین کردار
مه لر عکس دو چشم نظار

دوستلر مظهر انواع
صنعت ماشطهٔ حکمتدر

سر معنادن اولورسن آگاه
هب اوقورسن الی ان شاء الله

نهی الوده کی حرص وطمع

ای نوین نسخهٔ مجموعهٔ راز
غنچهٔ باغچهٔ ناز و نیاز

ایلمه کیمسه یه عرض حاجت
اولمه خمکشتهٔ بار منت

دهنك خواهش ایچون ایلمه باز
اولمه آلوده لب حرف نیاز

صاحب حرص وطمع رسوادر
کیمیای شرف استغنادر

رزق مقسوم دکل کرمز اکه
اولکه مقسوم اوله کلمز اکه

اب رود ربلنه اب حیات
تشنه دررشحه سنه نیل و فرات

عالی ایت قیمتکی خوار اولمه
کوردیکك شئنه طلبکار اولمه

عبد دستنده نه وار که استیه سن
الله یالوار انجا ویره سن

اوده محتاج عطای حقدر
بنده موهبهٔ مطلقدر

عاجزك لطف ایده جك حالی وار
سکا بخش ایلیه جك مالی وار

لطف حق هر کسه بی منتدر
دست عبد ارهده بر آلتدر

ترك اسباب دکل کرچه صواب
بی مسبب نه قادر اسباب

بی مسبب سببی اتمه طلب
چکمه بیهوده بره رنج و تعب

اول عطا یاسنه حقك واثق
اولدی رزقك سکا شندن عاشق

کنج کاشانه ده راحت خوشدر
دادهٔ حقله قناعت خوشدر

بی اجازت ال اوزاتمه ماله
سن دکلسن او در اعلم حاله

دادهٔ خالقه خاطرسنه اول
هر نه ویررسه الکه خرسند اول

بیلور احوالکی رزاق حکیم
رزق فقر و غنکه ایله تسلیم

مال موقوفه دگل ارزاقک / غیری یوزدن بیورر رزاقک

اقجه یا کول دگل السندر / نه احز بیجک نعمتدر

اولمز ایتسک زر وسیمی خرمن / بدل نان پرنج وروغن

جکمه هیچ کرسنه للدن خشیت / قولن اج قورمی ولی النعمت

نیمه منتله اولدر نعمت / قوقله کل کا ولہ بوی منت

سکا بر شینی بریسی ویرسه اکر / الله مستغنی اول ای جان پدر

جشمکی وخاطریکی ایلسه غنی / کرم ایت اوله کدا جشم ودلی

یا مکر یار صدیقک اوله اول / بی تکلف اولیجق ایله قبول

سن دخی اکا مکافات ایله / بر عطا سیله مجازات ایله

وعده یه دست وفاکی باز ایت / کیمه وعد ایلر ایسک انجاز ایت

ذمت اهمته بیل وعده یه دین / خلف وعد ایتمکی بیل ذاتکه شین

بی وفا وعده ایله ایلیه لاف / بیخ اولور شاخ معاداته خلاف

در بیان ضرر هزل مزاح

ای طلبکار حضور در جهان / راه جوی طرف راحت جان

ایلمه هزل مزاحی پیشه / دوشورر دوستلری تشویشه

دوستی

دوستی ایله لطیفه فدا / حق بیان وفنکی انجو بها

اصدقایه سبب نفرت اولور / عاقبت واسطۀ وحشت اولور

ابدا اول لطیفه خوشدر / لیک هر سمتی باز اندر

هیچ لطیفه دیمه اول سوز اوقنه / که اوجی خاطر یاره طوقنه

عرض الوده نکات سرتیز / ایدر احبابکی لبریز ستیز

دیه لر اکه لطیفۀ ظرفا / که مجلسنده اوله جلوه نما

لفظی اندک اوله معناسی کثیر / ایتمیه کمسنه اصلا دلگیر

باغ دلدن بکی قوپمش کل اوله / کوش ایدن وصفی ایله بلبل اوله

بوی کل کبی اچه سینه لری / سینه لردن کیدره کینه لری

مژدۀ وصل کبی کوشه کله / النسیدن رغبت ایله جوشه کله

انی نقل ایلیه لر شهر بشهر / قاله عالمده مثل دهر بدهر

بویله اولورسه لطیفه نه کوزل / اولمیه شرکبی بیل خیر عمل

ایلیه کیسه ذم وغیبت / عبید الله عاقل اولانه بو صفت

ذوقی یوق عالمی یوق لذتی یوق / کیمی غیر معاصیدن جوق

دوستلر اولمز اولور سوزن امین / نامکی اکلسه ایدرلر نفرین

ذم وغیبت ایدر اهلی بدنام / بهره‌مند اولدیغی بو قدر ذ تام
حق سنی حفظ ایده اول دغدغه‌دن / اولاسن ساده دل آسوده بدن

دربیان شرف لطف وکرم

ای نکه دوز مزایای اصول / ناظر منظره رد و قبول
کج نگاه ایلمه سایه لسره / التفات ایله نهی وایه لسره
امتزاج ایله کورت حق جوار / چکمسون کمسه یوزکدن آزار
یالکز لقمه‌یه باز ایتمه دهن / حصه‌دار ایت بدیحک نعمتدن
ایله حاجتلویه دوشدکجه روا / سایه‌کی ایله ملاذ ضعفا
کیمسه‌یه بغض وعداوت ایتمه / ترک اسالیبنی عادت ایتمه
غضب حدت کین کوسترمه / کیمسه‌یه چین جبین کوسترمه
حسن خالیله کچین هرکس ایله / خوشدل اول هرکس هرنا کسله
زیر دستانکی آزار ایتمه / سرد تکلیفله بیزار ایتمه
اولمسون کمسه یوزکدن درهم / خلقک بنده اولسون عالم
جوریله کمسه‌یه آزار ایتمه / سکا جور ایتسه ده بیزار ایتمه
یار اول دوستلریکه یار اولمه / سوی خلقیله دل آزار اولمه

کیمسه‌نك

کیمسه‌نك جور ایله جانی صقمه / خاطرین یا یقمه سعی ایت یقمه
کیمسه‌یه مدعی اولمه زنهار / مدعیدن سنی صقلر ستار
غیر ایچون اولمه دو عالمده ذلیل / نه وصی اول نه وکیل اول نه کفیل
اوغرامه دائره دعوایه / باشلکی صالمه قوری غوغایه
ایلمه ناسله غوغا ونزاع / اولور ازاکلیش رنج صداع
ایلمه کیمسه ایله لج وعناد / که ایدر نار عداوت ایقاد
شرایت ایلمه تحریک قدم / برالك خیرده اولسون هردم
وارمه شکوا ایله باب شاهه / سکا جور ایده‌نی صال اللهه
سنده ظاهر اولیجق عجز وفتور / انتقامک قومز الله غیور
دست بر سینه ورو در پیش اول / یوری وارسیغ وبی تشویش اول

دربیان شرف خلق حسن

ای سرآمد کهر بحر حیات / نسخهٔ منتخب حسن صفات
مسکنت خصلتن ایله اعداد / بم دل درویش نهاد
اول غنی طبع تواضع پیشه / صال کلستان فلاحه ریشه
سکا حسن ادب وحسن سلوك / ایدر اجراری ضروری مملوك

حسن اخلاقه دکل ارزانی / چین ابرو کره بیتابی
ویرر ایتنه قلبه اشراق / وسعت مشرب وطیب اخلاق
خنده رولق اثر رحمتدر / ترش رولق سبب نفرتدر
خوی بد عادت بد و مشرب بد / ایدر اربابنی مردود ابد
صنم اولمز روش اطواری / هر کیمک کاوله تکبر کاری
غره اولمه صفت شیطاندر / رانده بارکه رحماندر
اشبه ارباب تکبرله سخن / اول کریزان متکبرلردن
همنشین اولمق اولورسه ناچار / سن اکا ایله تواضع اظهار
عقلا کرچه تکبر بد بیلر / سکا کبر ایده نه کبرایت دیدیلر
لیک غوغایه چیقر هر یانی / سن تواضع ایله صاوشدر انی
طبع ادمده اولور کبر وغرور / مرض مزمن زخم ناسور
دوشن اول واد یه اصلاح اولمز / مرض تکبیتی افلاح اولمز
اولمه مستانه جاه ودنیایه / قارشو طوره مه غضب مولایه
کبر وعجب وعظمت حقه یارار / قوله اما بو صفتلر نه یارار
بنده لک طورینه اولسون علمک / خلق ارا سعینه درازاینه الک

سنده ظاهر اولیجق کبر وغرور / خصم ایدر ظهرکی الله غیور
طوته لم چرخ اپر شمس جاهک / سنه ادنا قولیسن اللهک
عنقله خلقی قبو کدن سوره / کیمه یه دامن دستن ویرمه
نقدر جاهک اولورسه عالی / دامنک بوسه دن ایلیه خالی
سکا لازم بره یوزلر سورمک / قولدو شمز الاتک ایدرمک
کنذوکه عجب تصور ایتمه / قادر اولدقجه تصدر ایتمه
فتح دعواجیسی چوقدر صدرک / قدرقم ضایع ایدرلر قدرک
کیمه یه صایمه صفت عز وجلال / ایتمسون کیمسنی استثقال
خلقه ویر رفق ایله هر دمده سلام / زور ایله ایلمه تکلیف قیام
سکا تعظیم اولنورسه نه کوزل / ایتمین جاهل ایله ایتمه جدل
سنده اماده ایسه شرم وادب / اولور البته مراعاته سبب
شرمدر غازه روی ایمان / بیحیالق ایکی عالمده یمان
حسن خلقیله کورت ادابی / کور حیالقده اولان شادابی
ادب ارایشیدر انسانک / بیادب تا لعیدر شیطانک
خرده واقعه عقاده / ساحه محکمه کبراده

رفع راسه بولمزسن قدرت   چشم تقلیده بو قدر فرصت
سینه دیوان خدا حاضر در   حق تعالی هر آن ناظر در
قدرتنده نظر مولانك   فرقی یوق آخرت ودنیانك
نقصدن پاك مصون در باری   اولمز اللهه تغییر طاری
بی ادب اولمغله اولدی حسود   درکه رحمت حقدن مردود
حاضر و ناظر ایکن حضرت رب   ایله ترك مراعات ادب
سفها ایله مدارا ایله   انبیا قولنی اجرا ایله
انبیا مسلکنی ایله قبول   اولدی مأمور مدارایه رسول
بی مدارا اولمزسن راحت   فخر عالم دیدی رأس حکمت
بی سبب خلقله غوغا ایتمه   ترك ایاردی مدارا ایتمه
اولمغه محنت عالمدن امین   هیچ مدارا کبی یوق حصن حصین
یادوش ایله هر بزمه شتاب   مهردش ایله [illegible]را ابواب
کشف راز ایله بیگانه لره   ویرمه یول مجلسنی چوانه لره
هرکسی محرم اسرار ایتمه   سرکی زیور بازار ایتمه
هرکسك قولنی صادق صانمه   جمله بی لیك منافق صانمه

کیمه نك مدحنه معذر اولمه   کسر نفس ایلمیدن دور اولمه
اولور اماده جرکاب ریا   یوزوکه قارشو اولان مدح و ثنا
جربدن فرق ایده مم اول سخنی   که سفیهان ایده لر مدح سنی
سندن ایلرسه اگر قطع امید   اوغره مز دائره که اولسه ده عید
وارمه غیرك اوینه بی دعوت   اولا تا اودده اهل حرمت
واردیغك مجلس اوله اهل کار   اولمیه انجمن فسق وفساد
دعوته گرچه اجابت لازم   اولمیه فسقه دلی مستلزم
اوبله مجلس اولمز ساکه محل   که ایده عرضکه ایجاب خلل
اولمه مجلسده برگونه خموش   وقتله گاه زبان اول گه گوش
سخنی غیرت درکه ایت   ممکن اولدیغی قدر مختصر ایت
سوزلرکده سکا دستور عمل   معنی نکته ما قل و دل
اولوران بنده زبان برایکی گوش   سوزنی سویله بر اول ایکی خموش
گرچه برگولق ایدن خفت ایدر   لیک خاموش دخی نقلت ایدر
ایت کلامك نه قصیر نه طویل   گوزله وقتی نه خفیف نه ثقیل
سویلدکده سوزی ایتمه تکرار   یا که ذکر اوله یا استغفار

ذکره اوله علنا لب جنبان | ذکر وتسبیح اگر کدر پنهان
هم ریا مجلبه هم غفلت اولور | اجری غارتزده آفت اولور
کیمسه یه ویرمه خشونتله سلام | لطفله عزت ایله ایله کلام
کیمسه نک عیبنی اورمه یوزینه | کوسته باب قبول ایت سوزینه
ایله کیمسه یه قطعا تجهیل | اتمه مخلوق خدایه تخجیل
کیمسه نک حالنه طعن اتمه مدد | که اولور حاصلی انده ابد
جوهر علمی ایدن ناسه عطا | علمی کورمش اکده جهلی سزا
صانعک رابطه حکمتدر | قسمت عادله قدرتدر
اولسون آرایش ذهنک بو مقال | انکارایله بیان اولور حال
ترک ایدن جفا وستم ایت | بر سخن دلکش اوله کرم ایت
ایله بیلر سبک ایا روح روان | اوله خاطر شکن و تیز زبان
کسر خاطر کنهک اکبریدر | جمله معصیتک بدتر یدر
ایله خاطرلری تعمیره شتاب | ایله عرش الهی بی خراب
قابل اولوری خداوند غیور | که خرابه اوله بیت معمور
اول کورزم لوزی بو معنایه خبیر | اولمز اصلا بوکنه عفو پذیر

نهی

نهی اطوار نفاق وتزویر

ای ورق خوان مزایای مقال | سبق آموز دبستان جمال
اتمه تزویر ونفاقی معتاد | که ایدر قصر وفاقی برباد
حیله یه ویرمه درونکده سبیل | آه بله اول ساده دل اولمه محیل
مکر وحیله صفتی مردارلندر | اهلنک ماحصلی تشویشیدر
رهنمای عمل شیطاندر | فعلنک عاقبتی زنداندر
خیرا کجون اچمه بر ذره دهن | ایلمه مکر ایله ایقاظ فتن
کسب وافزون اره سنده مذموم | کاری خیر ویرکتدن محروم
کسب وتحصیلی اولور بدنامی | غم ومحنتله کچر ایامی
شهره در خلق آره سنده بومثل | حاصل ویرر محنتله اهل حیل
غدر بد عهدی وتزویر نفاق | خبث اندیشه وسوء اخلاق
صفت اهل جهنمدر هب | اهل ایمان اوله نه کمدر هب
دیدی مسلم اودر اول سرور دین | خلق اوله دستیله دلندن امین
هب ودیعتدر ایا طالب کام | عرض ومال ودم اهل اسلام

نهی آلوده کی رمل ونجوم

ای نسق خواه نظام احوال — خواستکاری سبب لطف و فال
اولمه قرعه فکن رمل و نجوم — که ایدر اهلنی دائم مذموم
اکا هر کیم دوشنور مفلس اولور — الیسی الیون اوله جق کس بش اولور
چونکه تقدیر ایله در جمله امور — اینه فکرین اولوت ایله حضور
فکر مستقبلی سنین چکمه — یوق یره وسوسه تخمین اکمه
رملک احوالنی کرچک صنمه — غیبی الله بیلور الدانمه
فنی وار ایسه ده استادی عدیم — علمی ناقص سوزی کج فهمی سقیم
کورمشوز جمله سنک احوالن — چوق نجومی‌لر ایله رمالن
اولدیغی یوق بریسی برخوردار — بسته در اهل نجومه ادبار
قوغم نسخه‌یی نقد ایله سن — دوشوب اول دغدغه‌یه بیلرسکی
دوشمه اول قیدلره دکله بنی — صقلسون حضرت الله سنی

نهی الایش جام عشرت

ای کزیده کهر حقه جان — سکه ناصیه نقد روان
اولمه دلبسته جام کلفام — که ایدر ادمی رسوای انام
خلق ایچنده سبب نوبت اولور — فتنه بی عزت و بی حرمت اولور

ایله

ایلمه ام خبائث‌له صفا — که تولد ایدر انواع بلا
شایع اولوب ایل ایچنده سکری — سکاسر خوش دیبه‌لر یا بکری
الحذر اولمه صقن باده پرست — که ایدر رنج خمار ادمی مست
چونکه نهی ایلدی خلاق حکیم — سنده اول نهی خدایه تسلیم
اولمه الوده جرم و عصیان — اولمه شرمنده پیش یزدان
دوشمه‌دن دام کناهه عار ایت — اولسه ده در عقب استغفار ایت
اولیجق بعض مجالسده دوچار — ایتمه توبیخ ایله تعنیف اظهار
اعتراض ایلمه مستانه‌لره — اولمه طاش اینجی جوانه‌لره
دخل برحاله دکلدر لایق — سکا اولور اوبلیه لاحق
بنه دخل ایلر ایسک برکون اوحال — سکا بی شبهه ایدر استقبال
کیمسه‌یی جرم ایله تشفیه ایتمه — جرمدن نفسکی تنزیه ایتمه
کیمه مذنب دیسیک ای جان پدر — او ده بر ذنبدر الکر سک اکر
غیرینک جرمنه طعن ایلرسک — کندو احوالکی کورمیلرسکی
کهنک صوکی پشیمانلقدر — جرمک انجامی پریشانلقدر
مجلس حضرت مولاناده — دیدی فخر ایله بری دعواده

کورمدم روی شرلبی اصلا   دهنم اولمدی صهبا پیما

حضرت قطب مدار ارشاد   داور محکمهٔ فیض اباد

عجب و بیداربنه ایندکده نظر   کاش کردی وکذشتی دیدیلر

عارضی کیفه صقن اولمه زبون   اولمه دلدادهٔ برشی افیون

بنک اسرار دخی بدتر در   بین انسان دکل انی خر در

ادمی مسخرهٔ ناس ایلر   صورت ناسیده نسناس ایلر

ایلر انسانی عقور بدخو   بدروش بددل وبدرو بدکو

کیفی کلدکجه اولور کوش خراش   کیفی کیتدکجه اولور وقف تلاش

صورت زنده ده ایلر مرده   رنک رخسارین ایدر پژمرده

طونه لم یوق اثرندن باکه   نه بلادر لقب تریاکه

نهی الایش زیب وصورت

ای سرازادهٔ دام صورت   خاطر ازادهٔ قید شهرت

اولمه دلبستهٔ زیب وزیور   اولمه دلدادهٔ دزد وکوهر

کرچه تفریحی مقرر اما   اوله مزدور وکهر مرده سزا

مرده سرمایهٔ احیاندر زر   زنه پیرایهٔ ابداندر زر

ترک

ترک ارایش نسوان ایله   زرک افزون ایله احسان ایله

جامه زرله اولوب جلوه نما   یا نه بالدرلی بخوردان اسا

جامهٔ شهرته ناپیوند اول   بولنان جامه ایله خرسند اول

پاکلک کرچه کوزلدر اما   چرکدن پاک دوشکده قبا

کونه کونه ارایوب کالالر   ایله جامه ایچون غوغالر

کیمکه کالا ایله جسمی دوزه در   هرکیم اولورسه کورن دیر بوزه در

نه کیرسه انی که اقرانک   اولیسون اقرانکه طرز دشانک

کمزو امثالکه اولیسون حالک   نقدر وارسه ده اقبالک

بکزه سون خلقه لبساط واثث   اعتدال اوزره کرک الاتک

اوله سموره بیله معتاد تنک   بربنی نافه طوتر سمورک

مردهٔ حیوان در لبسیدر سمور   عقلا اولمز انکله مسرور

کوردیلک اطلس دیبا وحریر   بویلی بدبرکفن کرم حقیر

اولمه دلدادهٔ شان وشهرت   شهر در دلده که شهرت افت

کورک معدود مکرر جامه   دستور ادمی قت قت دامه

احتشام ادمی مدیون ایلر   دردین جکرین خون ایلر

مالکنی ایله بیوجه اتلاف اولدی مبغوض الهی اسراف

شرعله حکمتله بو تمثیل عزت وماله دراقوای دلیل

اهل حکمت دیدی جمع اموال کسب سرمایهٔ اسباب نوال

بر کران سیلی قو برمق کبیدر قله کوه چیقرمق کبیدر

خرج صرفی لی کردان ایتمک کوه دامانه غلطان ایتمک

کوشک بو سوزمی ایله کهر دینیلدن بک صقین ای جان پدر

ادمی دین دیکرکون ایلر کرفلاطون ایسه مجنون ایلر

جسمی صحتده دروی خسته دانه بنده کردن بسته

وعده سی وعده تسلیم حیات

حبسه تکلیفی هزار اموات

باخصوص اوله غریمی شتر بر ایده مزرور دماغن تکدر

اصلنه ضم اولنه خرج ربا قامتن بار ربا ایده دوتا

امر شرعک جو فریاده کله زور رشوتلر ایله امداده کله

ایده مدیونی پامال جفا دردمندی ایده خلقه رسوا

بولمیه دیننی اداییه قدرت اوجه حبسنده زمان رحلت

دینیلدی

دینیلدن بویله کوزم نوری سنی صقلسون حضرت الله سنی

خوشتر اسباب بساطن صاتمق دیلنمک اج وبرهنه یاتمق

دیننه شتیله بو برنعمتدر ایله دعوا جیبسی یوق راحتدر

ویره قرضیله صقن کمسه یه مال که اولور صکره مؤدی جدال

خلقده خشیت حق نادر در کتم وانکاره همان حاضر در

کچمز ویرمه ده حقه متین کاربدر ایلمک انکار ویمین

کیده رک صکره اوزر هنکام سکا ویرمز بدر حکامه

منتبدر بریته اغنیانک حقکی استه وارسه جانک

بیلمز اول ظالم او دم نفس ایتنه عزم ایدر قاضی ومفتی قاتنه

جان اتر خاکسته اول ساعت ویرر اول ظالمه رشوت غیرت

الی حکامله تخویف ایلر اقچه دن کچ جو تکلیف ایلر

اکرایتمز سه فسونی تاثیر جوش ایدر موجهٔ بحر تزویر

درلو شاهدلر ایله دعوالر یا بمه حجتلر ایله فتوالر

بو بلیه درشتدی زمانک حالی دوشمسون کمسه یه خلقک مالی

نهی اغنیاء ظلم فقرا

جمله احوالده عمرم واری
اتمه اعیانلغه زنهار هوس
اولمغه مرجع ارباب امور
هم ولایتلیه ایدر رشک وحسد
نقدر ایلکه سعی ایتسک سن
ایونامیله دوشرسن دامه
اقچه در مطلبی اهل حکامک
یاره یین انلره رشوتله یارر
ایلچی قوشکبی حکام زمان
ایلمش چشمی شکار المغه باز
چشم حرصنده اوجر اهل فساد
شرعله کورسه اموری حکام
سبب شهرتنه در اعیانک
مصلحت کورمیں اعیان اولمز
اقچه سز مصلحت اله بتمز
اول طلبکار رضای باری
اوسط الناس او دولت سکا بس
ابتدا لازم اولور ترک حضور
هم دوشر قصدینه حکام بلد
ظلم حکامی بیلورلر سندن
ایوادم برامز حکامه
بیلسون مرحمتک ایونامک
علم وعرفان صلاحی کیم ارر
المق استرنه ایودرنه بحال
بیک ایودن اکا بیک برغمازه
که اوله موجب اخذ وایراد
یارمز قنده بولور شهرت نام
کورمدر مصلحتن اسکانک
خلق اکا بنده فرمان اولمز
بنده ده صاحبنه خیر ایتمز

بودر اعیان زمانک کاری
طرهٔ طبل ستم چالدرمق
خلقی غمز ایتمه شهرت بولمز
اندن ایتمزلر ایسه خوف ورجا
غمز تجربم دکله کاری
اوله اعیانلغه هرکیم عازم
کسب شان ایچون ایدر چوق علما
بایه سندن بنجه کورسون وایه
خلقی قورقیتمغه چوق علامه
مال واسباب الوب وبرمکه بیم
هم وبررها که هم کندی الور
دیدیکم کبی بنجه تازه ظهور
جمع ایدوب برفخ ایوخدمتکار
اعتبار ایتمکیچون کندویه ناس
بورجه خرجه جان اترزینت ایچون
روزشب منتخب اوکاری
حاکم شهره شکار الدرمق
نافذ اولمز سوزی رغبت بولمز
رنق وفتق اهلی دیرکه اکا
چوقده رهنق بوله مز بازاری
بی حیا وبی ادب اولمق لازم
خلقی باشا بله قاضی به فدا
انتساب ایتمیجک مسلا به
دوکدرر قوکشولرین حکامه
ایتدیره اهل فراسن تجربم
هاکمه نصفی یاخود ربعی قالور
جان ویررا ولمغیچون اهل امور
ایدر اتباعله تقلید کبار
کوسترز جاین جاین شدت باس
صوفیلور هر دلوکه شهرت ایچون

صکره احوالی بولنجه تمکین / الکامز حقنی دابن مسکین
تیز و پیر رجاه وجلالیله نظام / تنک ایهان ادینی بیلسون حکام
طالعی یاورایله بختی رفیق / رسم تقلیدی ایلر تحقیق
اضطراب ایلیه رک مبدا ینده / هر بولور محکمه ده جوانده
رتبه سن طی ایدرک اقرانک / اولور آخر برسی اعیانک
قانع اولمز بنچه سی اول حاله / قدمه سین چالسنور اعلاه
انتقام المغیچون اعدادن / باکی یوق فتنه ایله غوغادن
کندو قولنمغیچون سن التنی / اهل عرضک کیده رر راحتنی
دردی اول اوله ولایتده فرید / غیرلردن اوله اقبالی مزید
نافذ القول اوله و مرجع کل / هار اوله غیرلری کندوسی کل
دوشنه هر مصلحت اکا استر / دهنی اوله نشانگاه نظر
جمله تصویب ایده لر تدبیرین / که رد ایلمیه تقریرین
ضرر ایلرسه ده ناسه قطعا / دیمیه که خطاسنه خطا
قول و فعلی اوله دستور عمل / ایده لر سوزلرینی ضرب مثل
لیک دهر اکه ده ویرمز فرصت / که سوره نیجه بللو باشنه دولت

بولنور

بولنور اکه دخی بنچه رقیب / ملعنتده بری برینه قریب
قومز ایش کورمکه هیچ لذتله / المغه طوتمغه کرمشله
چرخ لغمی در بر غوغاسز / هیچ فرعون اوله مز موساسز
اولمده تشنه خون بر برینه / اولمیه تا که زبون بر برینه
حالنی صورمه عیاذا بالله / ایلیه خصمی تفسدر ناکاه
اولدیسه خصمی باکندی اولور / صدرک النیه براوجنی بولور
کیمی حکامه تغلبلر ایدر / سوزین اجراده تسلطلر ایدر
خواه ناخواه اولور راینده دام / حاکمی کندو ایدر استخدام
اوله هر برده که حاکم محکوم / اورانک حالی و مالی معلوم
اوزمان کورانک استقلالین / نحوست و کوکب اجلالین
سوزلری زهر ترش چهره سی نار / سوزینی رد ده کیمک زهره سی دار
طوعا و کرها ایدر خلقی زبون / اتباع ایلیه تک حالی نکون
اکابرکره دانشمزسه اکر / ایدر اول مصلحتی زیر و زبر
باغ و بستان و دکان و حمام / حصه ویرمزسه اکاکاری تمام
امر فرمان شهود و حجت / ایدن اذن اولمیه بولمز صورت

حاکم شهره ایدیجه غلبه
برلیسی اولمیه شهوة انکس
روز ایله خلق الور املاکن
قرنمی قهوه سی ودکانمی وار
صاف صائم ایچنه حیله قاتر
شهر تکلیفنه ایتمز انصاف
عالمک انلر ایدر کلی کارین
لعنت اول دولته کیم اوله غدا
غرق اولور دولت وجاه وماله
کرچه کیم بو شیئه ضرورت چکمز
کورر الایش طول املن
اولور اولمزسه اکر موته قرین
دولا شور اباغنه اعمالی
سیل اولور اشک تر مظلوملر
معتدلجه بنه عرض اهلیده وار

صفه مز شهرنه شام وحلبه
قالمز اخشامه اوکون برکونلکن
زین ایدر دامنه ناپاکن
احتساب اوغرامغه جائی وار
نه بها استرالیسه اکه صاتر مالن
ایدر اغنیا غنی البته معاف
چکدرر لر فقرایه بارین
اشک چشم فقرا صبح ومسا
کلدی عاقبت احوال
لیک چوقلق باشه مز چوق سورمز
بولور البته جزای عملن
کیمی مفلس کیمیسی قلعه نشین
هب کیدر عرض وجود ومالی
دولت وعمرینی ایلر دیران
که دنیوراکه ده اعیان دیار

کندو

کندو حالنده قارشمز البته
متعین اکا وجه ایراد
یا اجارات یا محصول عقار
ایده پایله کورر حکامی
اوله اصحاب تغلبله دوچار
حفظ ایدر رفقله عرض ومالن
بعضیلر داراکه دخل ایلرلر
کیمی ده عاجز کیمی دیر همتسز
اولسون استرسه بیله بی همت
عالمک ذوقنی البته اول ایدر
سن چالشکم اوله سن انلردن
ملحق اوله حذابت اعیانه
چقمه ایلرجه دیرخانکدن
الکن بلک اله سندایله درک
اوقی تاریخ وحکایات وقصص

قلمزاده سیرین تنوبته
یا پدر وقفی یا وقف اجداد
وجه راحتدن اولور روزی جوار
ذوق راحتله کچر ایامی
ایدرانکله مدارا ناچار
کچررذوق ایله ماه وسالن
هیچ اتشکوجه یارامز دیرلر
کیمی قودرق کیمی دیر غیرتسز
کچور عمرینی تاری راحت
بلمین انی بیانه سویلر
چلکه اعیاندن اولام چوق محزن
وار هیچ محکمه دیوانه
طشره میل اتلمه کاتب نکدن
اولمسون خارج قدردن خبرک
وبران شمزایاسی حقیقص

مشغلک اولورسه حدیث و تفسیر	نعم الاتام و نعم التدبیر
اچمه سوز قاضی ایله پاشادن	سکا لازم دکل اولکونه سخن
مجلسکم بری الکورسه دله	الی اسکانه جالش صغتله
ایتمسون عمر کذر لقلقله	خلقدن کیزدن اوغرله صقله
قانع اول دغدغه یه اولمه قرین	نان خشک ایله کچین تنک اولمه امین
ادمه لازم اولان راحتدر	قو دیسونلر سکا بی همتدر

نهی الوده کی کذب و خلاف

ای بهین نفس سرا پرده جود	ادب اموز دبستان وجود
ارتکاب ایتمه صقن کذب و دروغ	کم او نور صبح مقالنده فروغ
مرد اولان کذبه تنزل ایتمز	ذلت کذبه تحمل ایتمز
قبح بی عار و حیادر او خبیث	که ایده کذب ایله اغزین تلویث
کذب معدود در اصلی یوقدر	باب اسلامه فصلی یوقدر
کذب بدر اصلک فات امور	ارتکاب ایتمز انی اهل سعود
اوله قصدی مکر اصلاح خصوم	او زمان کذب دکلدر مذموم
یوخسه هر لفظی اوله محض خلاف	اوره بیهوده یره لاف و کذاف

اویله

اویله تشخص ایله صفن الفندن	نار دوزخ کلور اول صحبتدن
دیدی سلطان رسل فخر دهور	بر دهندن که ایده کذب ظهور
بوی بد ایلر اول اطرافه حلول	که ملک ایلر اول صوبه نزول
اولمه منکرک انکاری شدید	سوزکی ایتمه قسمه تمهید
بنجه لر وار که مباهات ایلر	کذب ایدر نقل محالات ایلر
کذبن تصدیق	قسمی شد نطاق تحقیق
علم بالله ده اولان اهل قدم	جان ویرر ایلر الله قسم
بلمین جاهل نادان عنید	سوزین ایلر قسم ایله تمهید
کورمسوز چوق نیجه بی مذهب و دین	هر سوزنده ایدر اوج دفعه یمین
بوندن اشنع نیجه دزد بدکار	ایدر اطراف ولایت اظهار
ویرمکه شان و کرامانه فروغ	بسط ایدر نیجه سی رؤیای دروغ
کورمز اول کس ایکی عالمده فلاح	که صارر ساخته تقوای صلاح
اولدی آلات معاش دنیا	عصرده خرقه و تسبیح و ردا
قبضه یوقدر ویرلنه صداع	صوت تقسیم الهی و سماع
اکرا تندی سلف اهل طریق	شمدی تقلید ایدرکن سبل تحقیق

اگر ایندردی ایسه دورانی / سلفه جاذبه ربانی

سنه اول جذبه كلورسه نه گوزل / كیم ایدر جذبه به حقیله جدل

سوزبمز زمرهٔ تقلیدده در / بختمز زرقده درشنیده در

سكر وجد اولسون او مجذوبه حلال / كاو اوله مستغرق انوار جمال

یوخسه تقلید ایله هر احمق / ایده دعوای ولایت مطلق

خردن اول بیهوده گو بدتردر / لا التصدیق ایدن انلری خردر

باخصوص اوله مدار دعوا / مقصد تحصیل معاش دنیا

دیرمكه زهد وصلاحینه رواج / خلق نعمت ویجك اول قالوراج

ویررا اول غله فروش طاعت / جنته نقد مزور قیمت

یوق سیادتكه ایده الى پناه / صاریتور باشنه دستار سیاه

جره ده نفسنى تنزل ایده مز / كاره ده طبعى تحمل ایده مز

ایده تحصیل معاشه الت
زهد وتقوا ایله اودزد صورت

برایكى حرف تصوف قاپمش / كندویه پیر طریقت یاپمش

مسلكى شعبده كارى دغلى / جذبه سى ساخته سكرى عملى

نه گوزل بولمش او عیار عتیق / خلقى الدامغه اسانجه طریق

بنجه بى عقل تمیز وخائن / صاتار كرچك او به دست وپا

تاجى تقلید وردای تقلید / سوزى تقلید ادای تقلید

الدالوب اكه عوام بى عقل / افتخار ایلر ایدر غیره نقل

رفته رفته اوله رق شهرتیاب / تكیه سى اوله ملاذ احباب

صدمه عزلى یین بیكلر / لاشه ظلمه صونن كركلر

سوره لر باینه روی بیداد / نفسندن ایده لر استمداد

باخصوص اوله او شخص عیار / نازك ورند ظریف طرار

گوره اصم لهجه رؤیالر / گوستره مقصدینه ایمالر

سوزخلالنده بشارتلر ایده / سوى مقصوده اشارتلر ایده

چقه بر حكم قضایه كم دكاست
اتفاقى سوزینك بریسى راست

كوره‌جك نجوه‌من اوزمان اعیانك / عزت نخوتنه رؤیانك

ملكا اللرى دكرد امننه / اوغرادرلرده می پیرامننه

تكیه سى قبلهٔ اهل حاجات / یوررا امواج نذور وصدقات

الداورکس اکا خاصان عوام   نشلسون لر یا سبک هوش انام
کورراخ دلق وتاجک   بوده بر بوعیدر استدراجک

سنده اویه صفت اول کراه
صنف اول طائفه دن اللهـ

اولیاجوق صادق الدامه   ساخته وضعنی کرجک صائمه
اولیا ماله تنزلمی ایدر   غفلت ناسه تحملی ایدر
اولیاده نه ایشی واردلقک   ستر ایدر حق نظر ندن خلقک
خلقه باقمز که ولایت صنه اول   سوزارا سنده کرامت صنه اول
اولمش اول محو فضای اطلاق   نفس الدرمز اکا استغراق
اولیا مرده یی احیا ایلر   پیر صد ساله یی   ایلر
اولیا طاشی بتورسه زر ایدر   خس وخاشاکی دردکوهر ایدر
اولیادر بندهای حضرت   جابیدر زیر قباب عزت
اولیادر امنای اسرار   اولیادر ادبای ستار
موم وش کندی رمنده هربا   پرتو نوری حنالر عرشه ضیا
اولورار ایش چشم افلاک   اولیانک قدمی تصدیقی خاک

اولیادر

اولیادر سبب حفظ جهان   اولیا ایله صورر کون ومکان
روحدر قطب جهان کون بدن   روحسز قائم اولورمی هیچ تن
دیه بر طائفه به فخر جهان   اه شوق اه بقای اخوان
لفظ اخوان ایله وزن حال ایت   انلرک رتبه سن استدلال ایت
نه کدا انلری نه شاه بیلور   انلرک رتبه سن الله بیلور
اولیا بویله ایکن هر احمق   نه روا یا یه ولایت صاتمق
نه   رهزن حق   کندوبی زمره دن ایتمک لعنا
وزن ایدرمی بونی میزان شعور   دعوی سلطنت ایتمک مذکور
اسب تازی کچنه هر بر خر   سنک خارا صانه کندینی کهر
اولرمی مجمره افروز وجود   شاخ بید ایلر ایسه دعوی عود
کیم طوتر ایته میان عالم   دعوی عزت وشان زمزم
اهله جوق جرات جوق ترک ادب   ایلمک دعوی نزدیکی رب
اولوراول طائفه نا مقبول   هدف بغض خداوند ورسول
دیدیکم طرز ریاکارا نیدر   طور بازیچه فلق شانیدر
بوخسه هر سالک درمیش دکل   عاشق صادق ودرایش دکل

یوغسه چوق کمسه ده وار بی تشویش	اولمش اول جان وکوکلدن درویش
صدقی وار اولمسه ده اهل فضول	سس سینه اندره اج چشم قبول
بولمغه بار که حضرته بار	قانلرا غلر جالشور لیل و نهار
لنی اول شکلا قوین جذبهٔ حق	امیدرا امیدینه هر کون ملحق
باب حق طنتره دیح اولمز مفتوح	اکا با طندلی امید فیض فتوح
اویله صادق فؤاده جو قدر	بویله درویش اولنه سوز یوقدر
بولسور دلق فناده بنجه کس	جرخ جشمنده دکل هر ملمس
بله هردن دکل انکاره سزا	خرقه پوش اندره کرده فقرا
دست اورمش ثمر عرفانه	نظر ایتمز کهر شاهانه
ایلرس حسن نظر مجتهد اول	فقرا زمره سنه معتقد اول
حسن ظن ایلمز ایجاب کدرر	سوء ظندن اولور اولکدر حذر
کر بو معنیه دلیل استنه کس	صخرة الله حجر الاسود بس

درباره فرح فصل بهار

ای تماشاگر صنع باری	ناظر کارگه اشیا ری
سبزه جق فصل بهار اولدقجه	موسم کشت وکذار اولدقجه

چمن اطرافنه کاهی کذر ایت	اثر رحمت حقه نظر ایت
صانعک صنعنه اول دیده کشا	کابلمش مرده زمینی احیا
کوسترر صنع چمن پروردی	سبزه دن سرخ وسفید وزردی
دل ان بنده قوماز درد کهن	جلوهٔ تازه نهالان چمن
نیتر طائر شوقه پرو بال	طرف کلشنده اقن ابلال
غنچه نک خواجه سی داربانده	آل کاغذ طلو جزدانده
لب جولرده چمنلر خوشدر	جلوهٔ سرو سمنلر خوشدر
ویرران یه حیات تازه	نغمهٔ بلبل خوش اوازه
کوش قیل نغمه سنی مرغانک	اقتضا ایلرایسه انسانک
قومز ابینه خاطرده غبار	نغمهٔ جنک ولی موسیقار

نغمهٔ شوخ خوش اهنک بشر
خواه ناخواه ایدر ان نه اثر

نغمه هر منطق نو خواسیدر	نغمه نک لذتی وجدا سیدر
جانفزا در نفس انسانی	دلربا در نغم روحانی
قانه جانه ویرر نغمه سرور	نشئهٔ نغمهٔ نای و طنبور

نسخه شوقه دیکر شیرازه — تاردن ده صادر اولان آوازه
حظی وار کرچه که آوازه لرک — دکلنور نغمه لری سازلرک
لیک امیزشی اسباب صفا — ایدرانلری لکد خوار هوا
کرچه کیم نشه سی چوق لذتی چوق — التزام ایلمک عالمی یوق
ذوقی ایت غیرده اولدیغی دوجا — خانه که لیک کتوره زنهار
انده ده عبرتله کوش ایله — لذت نفسی فراموش ایله
کر حقیقتله اولورسک سامع — اولمز اوقات شریفک ضایع
موسیقی حکمته داثر فندر — بیلنه بیلمینه روشندر انا
بنجه اسرار و ادراک ایده جک — بیر کلور سینه لر چاک ایده جک
اعتبارات تقاسیم فصول — امتیازات مقامات اصول
پرده و بلینر و صوت و عمل — کارنتش و شعب قول غزل
هر بری حکمتیله مملودر — جان ریاضین صوره ره هر صودر
نغمه بابس وهار و بارد — چشمه محض حکمدن وارد
هر بری بر مرضه نافعدر — ضدینی هر بریسی دافعدر
زهر بالاسی هوادر اما — داثر اولور می هوا اوسنه ما

بسته در دائره اوقاته — استیفات ایله اخبیه
سنره دائر دخی وار نیجه کلام — که دکل اکه محل کوش عوام
بویلجه ذوقی ایدر اهل رشاد — ایلسون ذوقنی الله زیاد

مطلب حسن کلام موزون

ای صفایاب کلام موزون — آشنای سخن کوناکون
طبعک ایلرسه اکر شعره هوس — سکا معناسنی فهم ایتمک بس
سخنان شعرای اسلاف — ایدر آیینه قلبی شفاف
ترکیده نفعی ایله باقی یه بن — غیری چو ایلری ده ایت ملحق
ایلرک شعری متیندر اما — غیریسنده دخی وار چوق معنا
شعرای عجمک چو الحق — حسن تعبیر و معانی کانی
طالب و صائب و عرفی و کلیم — فیضی و هندی نظیری و سلیم
تازه کویان زماننده شوکت — معنی تازه یه ویردی صورت
صاحب خمسه نظامی خسرو — هر بری جلوه ده معنی نو
جامی و انوری و خاقانی — هر بری ملک سخن سلطانی
بلبل شاخ طراز شیراز — سعدی و حافظ معنی پرداز

سخنان قدمای شعرا — حق بودر بری هرندن اعلا
بوق نهایت شعرای عجمه — اب اسامیلری صیغمز قلمه
بزده وار اکثرینک چو انی — اوقی فهم ایله ده کور وجدانی
شعری چوقدر شعرای عربک — که اودر جامه سی شام و حلبک
دیمه ابیاتنه ناموزوندر — انک اوزانلری دیکرکوندر
نیجه معنالری وار رقص آور — مشتعل اسا دوکر اسماعه شرر
وار ایچنده نیجه اشعار کبار — که قومز اینه جانده غبار
نیجه بیلک لغت شریف نبوی — مدحت معجزهٔ مصطفوی
هر بری قطعهٔ الماس ثمین — هر بری دُر کران قدر متین
انتسابه جالش اول اشعاره — اره معناسنی فهم جاره
عربی بلمیجک الیش بتمز — فارسی عارفه تنها یتمز
عربیله بیلنور جمله علوم — علم اولور بی عربی نا مفهوم
لغت فرقان لسان عربی — عربی قبلهٔ قرآن و نبی
بو ایکی بال ایله ایلر پرواز — طائر شعر معانی پرواز
حکمت امیز کرکدر اشعار — که مآلی اوله ارشاده مدار

اب

اب حکمتله بولور نشو و نما — گلشن شعر و ریاض انشا
اولمه شعر و مجاز مطلق — ویره معنایه حقیقت رونق
یوخسه هر نظم تهی و ساده — لطف و معنادن اوله ازاده
تازه مضموندن اوله چون خالی — اولمیه توریه ایله مالی
باخصوص اولمیه تشبیه ایله تام — استعارات جناس و ایهام
دیمدن الی سکوت اولادر — شعردن مقصد اولان معنادر
بقسک اکثر سخن شاعر خام — سنبل و زلف و دمی بلبل و جام
چیقمز دایرهٔ دلبردن — قد و خال و لب و چشم بزدن
که بهاره طولشور که چمنه — اولشور سرو و کل یاسمنه
ره نارفته ده جولان ایده مز — صابه وادیلری سیران ایده مز
ایده مز صید معانی بلند — اته مز غیب شکارینه کمند
کچیوز معنی خالیده ایله — لفظ مشهور جهان دیده ایله
ایکی حرف وار در اول بیت دوتا — که اوله تازه قماش معنا
سویلمه شعری تهی معنادن — ایکی حکمه بالقسز مادن
نظم کیم اولمیه معنایه قرین — کنددر خاتم بی نقش نکین

شعر بی معنی بی ایهام بکزر اول جامه کس اوزره جام
قوقوسز لالهیه بکزر او سخن که اوله لفظی بهی معنادن
بکزر اول مطلع خالی جامه مغزدن مفلس اولان بادامه
انی یوق دلبره بکزر او کلام کاولمیه انده جناس و ایهام
اوله پاکیزه اکر کر اشعار که انی بر ایشیدن اوله هزار
اوله معناسی کوزل لفظی متین خامه خاکه قویه دست تحسین
هجودن الحذر ای جان پدر که ویرر مشرب عرفانه کدر
حسنه صرف ایله سوزی شاعر ایسک خلقی تسخیره چالش قادر ایسک
ینه فراموش اولنور شعر سخن نظم اما که ایدر دور دهن
الحذر شوکت اوله هجوله شوم خلق بنیاده حقیر مذموم
هجوه مائل سفها در الحق عاقل ایتمز انی ایلر احمق
هجودر قاعدهٔ خودکامی هجودر واسطهٔ بدنامی
کسوهٔ نظمده غیبتدر هجو سبب ذنب ندامتدر هجو
هجو وقت سبب روسیهی کیم اوقورسه کا عائد کنهی
سنی ایتمش بری فرض دلکیر قولله فعلله جانک تکدیر

انی لازمی ایهام هجو ایتمک سفها کندیکی راهه کیتمک
انکساری بتنسور قادر ایسه انتقامه چالشنور قادر ایسه
انی سن لطفله ایله بنده عفو و اکرام ایله ایت شرمنده
لطفدر مهر دهان اسرار اوله مز لطف وش افسون کر مار
سکا بو وجه ایله ایتدیکی جفا سبب و شرم و حجاب اولور انکا
وجهی وار سببن ایله سؤال اولمه آتش زن کانون جدال
بلکه نادم اوله اطواریدن اعتذار ایلیه کفتاریدن
سن قبول ایله بو پندمی بندن دوستلق وار ایکن اولمه دشمن

دربیان فرج صبر و شکیب

ای شتابنده عزت جاوید روبرو سای عروس امید
صبر قیل اتمه امورکده شتاب صبر مفتاح فرجدر بر باب
صبر ایله دوست اولور دشمنلر صبر ایله رهبر اولور رهزنلر
صبر در عقده کشای دل هر کاره ایرشور صبر ایله صبحه شب تار
صبر اسماء اللهدندر حکم نامتناهیدندر
اولکه حکمتله شکر ایدیلر صبر مفتاح فرجدر دیدیلر

قلبکی دغدغه دن پاک ایله   هر ابنک حکمتن ادراک ایله
ساکه اوله باب حکمت   اوله مزسک دو جهانده راحت
ازدواجکده تحری ایله   صحتن اولنه تسری ایله
حسن خلق اهلی چقرسه کوزل   ابو چقرسه اولور باشه عمل
نه بلا برزنه محصور اولمق   تازه ذوق ایلیدن دور اولمق
بلکه بدچهره چقه یا بدخو   ذوقه اول کیجه دیرسکه یاهو
بعضی کوج ردی دخی مشکلتر   بر مصیبتدر اوکیم عمره سورر
یوق کنیزکده بله بو محذور   تازه دن تازه سن ال ایله حضور
نازک و نرم الیده الماده روسی   ایکی ابوسی اولور انک منحوس
خاین اولور اوردسک جرد وزخ   قپواردنده قودرلر دوزخ
کرچه چرکس ابازه اویله دکل   اوله انلارده چوقلق مائل
اعتقادنده دکل اهل فلاح   اولمین دست زن اسب سلاح
اتمه دن دفع بنان ایمان   اولور امیخته بتر و کمان
کوله سی تیغ و تفنک استرلر   اورمغه عرصه جنک استرلر
چرکس جاریه سی افت اولور   ابازه قزلری بی عفت اولور

مسقو

مسقوونجه وافرنج و مجار   جمله سی خاین بی برخوردار
بونلرک بری مسلمان اولمز   نائل دولت ایمان اولمز
عربکده چوغی اولور بدخو   کرچه کیم خدمته ایلرلک دیو
حسن الوجه دکلدر المه   خام سودالره کیدرک صالمه
اولمق استرسن اکر کیم راحت   کرجیدن غیری یه اتمه رغبت
کرچه کیم اغر اولور تنبل اولور   جامه سی کرلو اولور مهمل اولور
باغنک زودرس اولور چمنی   کهنه مشتاسی اولور پیرهنی
لیک افندیلرینه صادق اولور   جمله سندن نظره لایق اولور
مستقیمانه در اطوارلری   صدقه مز دیکدر اقرارلری

مطلب مزرع کشت خرمن

ای اولوبن سنبله مزرع راز   خرمن افراز چراکاه نیاز
عمردن اولمق ایچون برخوردار   اولمیه هیچ زراعت کبی کار
زرعدر آلت تحصیل نعم   اولوبن کار حباب ادم
کاو دهقان ایده ارض مزبلی   اکه رشک اطلسیه سزا کاوزمین
چاک ایدر خاکه بنی ادم ایچون   تخم اکر تربیه عالم ایچون

ادم بنده کردن بسته اولمدقجه اولیمز وار سنه
سن حضوره کلده کرزسن اما اوسنکچون جالشور صبح و مسا
کاو چاك ایلمه میدانی عجبا قنده بولوردك نانی
تخم قنده اکیلور اولمه خاك اولمه تخم اولور خلق هلاك
تخم ایله خاکی کیم ایلرسه سیراب اولمه بحر ایله طولاب سحاب
کرمی سردی ادوار فصول اولمه خزنه کلمز محصول
دونمه دائره لیل و نهار مهر و ماه ایتمه بسط انوار
کونده اولمز ایدی بو رنك جمال عالم اولوردی هم اغوش زوال
سر بسر نقش ایدرسم ازل رو بر و ماضی ایله مستقبل

اول واخر اثار حکم
بسته در بر بربنه مستحکم

اولمغه قنده دك جلوه نما اولور انواع ما کلده بقا
دست حکمتله طولو کوهر تر دامن شام کریبان سحر
دیده عبرتله اول نکران بر کوهر دامن کان و امکان
صانعك قدرینه ایله نکاه واقف اول سرینه سبحان الله

ایلر

ایلدی سیرابت حکم مولا یلی مزرعه اخرته دنیا یلی
هر کسی جام جزا ایچه کرك خیر و شر ایلدوکنی بچه کرك
بو محلی قویه لم فردایه کلالم ارپه ایله بغدایه
ایتمه زرع علف عمری تلف بولسغد قسمت اولان نان علف
زارعك ایلغی پا با بنده کرك کوزی پرده الی اهبا بنده کرك
کعذ و دستیله اکن خیر کورر غیره اکدرسه الی غیر کورر
استغنا منلو مزارع بو قدر خاین استرسك اگر ایلك جو قدر
اکمکه ویردوکی اهب برلر تمبل ویرمدی مولا دیرلر
بوسنه بلکه کلور جو اکر تخم ویرسك الی دخی برلر
ربعی کبرمز الکه اکدیکك غمنی یرسن الك جلد و کك
قرض نا سیلده یرلر مالك غمه خرمنك ایدرلر مالك
حبس ایدرسن بو ملزبس الی حق ساکه تقسیط کدر در فلاحق
کعذك اکدرمك اولورسه کارك طولدی قرض ایلیه لم انبارك
او جوز اولورسه کوزنمز خیری فقرانك نظر بذن غیرسی
قیمتی وقتنه کورسی اشك کوزی محتکرلکدر اوکا یوق جواز

احتکارک صوکی افلاسه چیقر / بیار اول هر اویده صکره یقر
فقرا دیده سی ایلر غارت / محتکر کوردد کی بو قدر برکت
فرضی فائده یا خود ضرر ایت / سن اکه اهل دکلسن حذر ایت
اکدر سک او قدر اولور روا / خانه کلک اتمکینه ایده وفا
کلمه محصول فراوان راحت / سا که اکدر مکه بو قدر حاجت
چفتلکک داخی مالی بو قدر / مصرفی فائده سندن چوقدر
اولور اکجینده ایدرسک مسکن / عیش و محنت قرلیشق بر خرمن
چفتلکک هضم اولنور می نامی / مشکل اننی ایدر دهقانی

مطلب دغدغه باشانی

ای طرازندهٔ اقبال ابد / وی نوازندهٔ قانون خرد
معتدل اولملغیچون جمله امور / لازم اعمال ترازوی شعور
بودر آسوده کی جوی مراد / جریان ایده تعیننز ایراد
ورنه چک مصرفک ایرادکله / راحت اول اولکه اولادکله
حق ویروب واسع اولورسه مالک / اذخار ایله هر از اموالک
دفعةً اتمه تهی انبانک / بنجه بازیچه سی وار دنیانک

فضله

فضله مال اولمجق اتمه بنا / ایلمه مالکی تباه و هبا
اولمسون مصرفک اولدقلو فزون / که ضروری اوله سن زار و زبون
خرجکی اتمه کورزم نوری زیاد / نه قدر واسع اولورسه ایراد
ویرمه سن دائرهٔ جاهه وسعت / ضمن حقنده در انجق راحت
باغچه اسیری اولورسه مطلب / بلتنور تمکنا ایچون بر مرکب
مصرف آخوره اولدقجه زبون / لوریلور آتلو پیادن افزون
نسخ ایدر قید ضمان سامانک / فتنغ الوده ایدر دامانک
جاه نثر ساردن اولمه مجنون / دردک اولور بو دکجه افزون
دولت آهسته کیدر جاری / قنی ممدوح دکل نثر شاری
ایکی ماصوره صو ایسه جریان / خانه ده جمله بی ایلر ریان
طولدرر باغی اکرچه سیلاب / لیک ایلر در و دیواری خراب
منصب و جاهه هوسکار اولمه / طلب عزت ایچون خوار اولمه
اهل منصبده بولنمز راحت / حال عزلده در امنیت
ذلت عزلنه دکمز نصبی / حرفنه سربسر اولمز غضبی
اولمه باشلق ایچون اداره / طبل و سرنا ایله کیرمه ناره

لو

باعلم وفضل طلبه کوکل … دوردن خوش کلور اوازه دهل

پاشالق عمره سور محنتدر … حاصلی درد غم فسونتدر

نامی هرکوکبه جاهی عالی … لیک دوزخده کچر ایامی

خاطری منصبه یکسر ویران … صورمه هیچ اخرت احوالن جان

ظلم ایدرسه تغلو خانه دین … ایته بولمز اموری تمکین

چکدیکی محنت اولت بغداد … دکمز اول محنته مصر وبغداد

نای وهو سیله ایدر عمری کذر … حاصلی اشک تر وخون جکر

پادشاه قورقیسی خود زاعشونه … عزل ناکاه قیامت اندوز

توبتو وسوسه کونا کون … قوت واهمه همکار جنون

نه بلادر نه مصیبتدر بو … نیجه دولت نیجه رفعتدر بو

غالبا کوردیکمز پاشالر … باخصوص آصف صاحب رای

کعبه ونعمده نکوکاران اهل … حسن الخلق کریم الانساب

ملکی الشیم ونیک خصال … صاف دل صادق پاکیزه مقال

اکثر ایده علما وفضلا … دین ودنیا یه خبیر ودانا

مرحمت قاعده سی مستلزم … متواضع متادب مکرم

عاقل

عاقل ودینی قوی وکامل … سوزی صایغ بیتی خیر وعادل

معتقد زمره درویشانه … متوجه کرم واحسانه

واقف حال ومآل فقرا … مائل زهد وصلاح وتقوا

نیجه سی صاحب پرهیز وعفیف … میلی یوق مال اولنسه تکلیف

نیجه سی راضی دکل جاهندن … اغلر ایکلر جوع اکراهندن

کیمی ایدنجه فردا ایلر … خوفدن موته تمنا ایلر

لیک مرازلرینک احکامی … ظلمه پیوسته ایدر الجامی

ایتمه دائره سی بسلنمز … سوزی حکم ایلیه ده اصلنمز

ایلمز مرتبه صرف صعود … خاصلر نامنه چون معدود

قالمامش خاصده ده جای عبود … که ایده صرف ایده جک اقچه ظهور

الا اسلاف خراب ایتمشلر … اربری بربرن الوب کتمشلر

بولمغه دائره نشو ونما … اله لازم قتی چوق باد وهوا

منصبه اقچه ایله المشدر … بحر دنینک دبنه طالمشدر

دینک اما نیجه فترتی ده دار … الی محتاج ادادر ناچار

بر لو یرنده بساط وآلت … ناقص اولمز پاشالق الاتی

بوقدر اکرده کتمش مالی — دکل اولداخی ربادن خالی
منصبک مصرفی خود نامعدود — هیچ اولنمز اکه تعیین حدود
مطبخ واخوره ولقیبن خدم — داخلی خارجی اتباع حشم
فره قوللقجی ایله مهترلر — جو واسب شتر واشترلر
براق اسمنی کتوره یاده — شقه عقلکی ویره یاده
انلرک بعضی دکل هیچ قابل — اولمیجه او قیودن نائل
سرکارنده اولنلر خاین — الینلری جمله او بونله آیین
لابد ایلر اوحرامی زاده — حیله هم مصرف هم ایراده
باخصوص اولنه تکلیف سفر — اک یقینی کوزه درسمت مقر
سفره کتمکه عسکر لازم — عسکره مصرف اکچون زر لازم
ظلمسز اقچه یه دستی ایرمز — خلقی ایسه کوز کوره مالی ویرمز
کس ملکله ایدبیر عمری کدر — بوکه دولتی دیبوزخاک بسر
بسلنور می هله کور بلبل ونهار — بوجه حیوان بوقدر خدمتکار

بیلک نیازاینه قبول ایتمزلر
بخشش وعایده سز کتمزلر

انجی بک

انجی بک فورادین اوغلم جانم — کتخدادیر سبب سلطانم
صورده امارشد ایدن اغالر — زعمیله هر بری بر عنفالر
جمله سی کورک کران قیمت اوار — اسب ملکلل ات اومار عزت اومار
یا سراخور یاسر بوابین — هر بری معتمد دولت ودین
بش کیسه ویرسه ایدر استحقار — اونه راضی اولور اولدده ناچار
باشانک دینی ایسه غلیته یوق — حرف یک روزه کسنه قدرتی یوق
خاطری نقد کدرله مالی — کیسه کنج عدمدن خالی
اکلامز لایق مباشرلر ایسه — جور ایدرلر بنه قادرلر ایسه
اومدلغی ویرلکه خود قدرتی یوق — ویرممک سمتنه ده قدرتی یوق
ویرمسه جنک وشکایت حاضر — درجولنده مذمت حاضر
تلسون بوار العذه پاشا — بوکه دولتی دیرم بن حاشا
طوته لم صالح ایمش عاقل ایمش — منصف عادل دریادل ایمش
ظلمک ادینی قنوب باد هوا — منصبی ایلمسونمی یغما
دیدیکیدر صلحای احرار — ارتکاب ایلیه ظلمی ناچار
ظلمه مائللری واردر وافر — صورتا مؤمن معنی کافر

مؤمنك نفسنه مالنه جاننه / منعدم مرحمت وايماننه
قتل نفسيله مباهات ايلر / كفرى شمشير ايله اثبات ايلر
نامی فرماننده نظام عالم / عالمك نظمن ايدر كندو علم
ايلرك ظلمنی وار ايله قياس / وارديغی مملكده قورلر مى اساس
اغالر ظالم واج عريان / ويرمده هر برى مال الملغه جان
ظلم تحصيلنه چكمش غربت / ذكر ايدر اقچه وفكرى خدمت
قنده بيورلدى ايله سنتاب / وارديغی قريه نك احوالی خراب
فكر تاراج هبا ايليه رك / بولده تخريب قرى ايليه رك
نه تفحص نه خطاب نه سؤال / كلور امدنشده مشت دكو بال
قريه خلقينی قومز تقريره / بند ايدر بولديغنی زنجيره
دردمندانی دربدر صحرايه / دست بسته كتورر پاشايه
اصلی يوق ماده نك جرمی عليم / دكلمز نكته ايدر زجر اليم
بونه بكزر دخی چوق جور وستم / چاك اولور بازسه كريبان قلم
هيچ بر ملكده دكلدر مخصوص / بوقدر بوكجه بو تاراج منصوص
اوزنك هند ونصارى وعجم / برى ملكنده قومز كرد ستم

اسب بزم مملكده در ظلم وغرور / ايلسون دفع خداوند غفور
بو بليه بو بليه ايدرك ظلم وستم / طوندى يوز سمت خرابه عالم
اسب عمارات جهان اولدى خراب / قوندى دهقان يرينه بوم وغراب
ملك معمور دكل يوق ايراد / اتديكی ايراده تداخل بيداد
شرع عز اولمغله ضبط امور / اختلالات اموره ايتدى ظهور
زرعله طولسه زمين خالی / قوبه جق ير بولمزلر مالی
مصرف ارتوب ازلنجه ايراد / نظم عالم بولور البته فساد
سلطنت شرعه اولسه توفيق / نه اولور خصم نه قطاع طريق
شرعله كمسه يه دوشمز طغيان / ايده مز مملكه مفاسد جريان
شرعده يوق ستم وعزل اعفات / شرعله ايده ملكه كيم ايجاب
شرعه صغمز طمع وبغض وغرض / مملكده زائل اولور جمله مرض
مال وجان سندن اولور هركس امين / خصم يوق شرعده كاوله غمكين
شرعده كمسه يه صومز عريان / ظلم يوق كانده رعايا عصيان
شرعده اولسه عدالت جارى / بونلرك هربيسى اولمز طارى
بولديلر فتح مجيده اصحاب / كنج شاهانده نيجه تحفه كتاب

برینه نصح بار ذب کیخسرو   دیمش ای طور ملوکه بیرد
ملک طورمز اگر اولمزسه عدل   لازم اتاکه رجاله اموال
مال تحصیلی رعیدن اولور   باغ و بستان زراعتدن اولور
اولمسه عدل رعایا طورمز   عدلسز چیز اقامت طورمز
عدلدر نظام عالم اصلی   عدلسز سلطنت اولمز بحکم
شرعله ملک اولیجق اباد انلر   ملک معموره صغمز دوران
گوش ایدوب حضرت فاروق گزین   حس معهودمنه ایتمش تخلیه
دیمش اول معدلت اموز کلام   حکمت شرعه موافق بو کلام
ملکده زلزله غفلتلدر   ترک احکام شریعتدر
باغبان ایتمیجک چشمنی باز   باغنه هر کس ایدر دستی دراز
صاحب باغ اولیدی اویانق   چشمه اولمزدی باشقدن بولانق

مطلب نهی قضا و قسمت

ای طرازنده ایوان خصال   وی نوازنده دیوان کمال
اتمه زقوم جحیمه اقدام   الحذر الحذر اولمه قسام
اولمه دندان زن اموال یتیم   ایتدی نهی ای خداوند کریم

اوله

اوله اللهی سورسک قطعا   طالب راه قضا و فتوا
جاهلک قطع طریقی اهون   رهزن شرع شریف اولمقدن
جهله فتوا به قرشمز تزویر   مجتهد قولنی ایلر تحریر
قول فتواهده بو مبحث یوقدر   چوقده تحریف شریعت یوقدر
کاه اولور انده ده واقع تحریف   صدر افواهه گچر قول ضعیف
عصرده لیک قضا مشکلدر   حکم حق اولمیجق باطلدر
بلمین ساده دل وبی فطنت   صانور اول فتنه یه حقانیت
سد ابواب دکاکین ایلر   نامه شهرت بول تلقین ایلر
نه طریق ایله اولورسه او محیل   بولور اجرای فنده تسجیل
شرع نامیله تسلطلر ایلر   بیلک و یاپش یه تعنتلر ایلر
حاکم عرفک اولور ظلمنه سد   کندونک ظلمی ولی اندن اشد
کندو افزونتر اولور پاشادن   اکثر مقصودی بولور غوغادن
عسکرینک هله حالی معلوم   یاقتل ایلر اولورسه مظلوم
انلره ظلم شعار اولمشدر   جمع اموال مدار اولمشدر
خادم شرع الکن اتاکه قضات   ایتمز ایتدکلری ظلم حشرات

جلبنه الت ایدر لغو ایی — مدایدر ماله بد لقابی
روزه سن خلقه ایدر بند زبان — طعنه دن طاعنی حصن امان
کبکی اشان مال ببنیم — توتون ایچمکجه دکل جرم عظیم
جمع ایدر کیسه مال انبوه — توتونک کیسی اندن مکروه
دخل ایدر که کیسه که توتونه — باقراوغلانلرک اتاکوتنه
توتونک ذاتنی سومز اما — انجق سن الور اولنه دعوا
دخل ایدر کورسه اگر خاتم زر — زرک اماکه گران وزن آرر
کبجه اطلسه قوجه محبوبی — طوتمز اطلس جزکبشلی مکتوبی
رشوتک ادینی قومش محصول — کیم اوله اتمیه محصولی قبول
عرض وحجت نه گوزل اولور — جزئی یردن قنی جوق حزمن اولور
حیف واحیف شروح شاداب — بتنه رشوتله اولدی خراب
ظلمه دستنه دوشدی حیفا — سنمدی سررشته شرع غرا
لعنت اول ماله که شرعی صاتدسن — حکم مولای قیوب ترک ایده سن
حقی ابطال ایده سن رشوت ایچون — دینه ماله ویره سن دولت ایچون
بونی فکر اتمه سین ای گمراه — که شرف له بودر اول شرع الله

لی تعظیم ایله جبریل امین ایچون — ایتدی اماثیمن خار زمان
که حفظ قوللرینه خیر انام — ایده ابلاغ امور احکام
سن نه زهر ایله بوزرسن ظالم — هیچ دیمزسن نیجه اولور عوالم
ارتکاب ایده می بوخسر لی — حضرت حقه اولان ایمانی

نهی بازیچه نرد وشطرنج

ای گرامی گهر بحر کمال — اولسون اویزه گوشنک بولال
اتمه بازیچه یه قطعا رغبت — اولمه بازیچه دست غفلت
اولمه دلداده نرد وشطرنج — که اولور ادمه سرمایه رنج
علمی جهلیدن اگرچه خوشدر — شغلی بیهوده ماللی بوشدر
باری اول علمه چالش مردانه — یرایه بیک مزدانه
وارایکن مصحف ذکر صلوات — اتمه بازیچه یه صرف اوقات
محض لطف حق ایکن گنج نفس — حیفلر کیم اوله معروف هوس
بودر الکه واربه عرفانک — ادم غنیمت دیدیکی بارانک
حیف کیم مایه اوقات نفیس — اوله غارتزده شغل خسیس
مکر ابلیسدر اولده ناسه — اولمه لسته عمل وسواسه

لعب ولهوك صوكی واویلادر / وارایسه قاعده سی غوغادر

کرچه اساسنده برالمتدر / وقت اولنمه عجب غفلتدر

خنده بالقلقه لهو اندر لهو / لج باعربده سهو اندر سهو

طفل یوساله سزادر بارنی / ابلهکو دکت ابله ابنازی

عادت مرد سزاوار رجال / علم عرفان عبادات کمال

اولمز ارباب دله حالت خیر / استهزا ابنارهٔ خنك ناچیز

بر زمان اوقلده اولوب بازیجه‌ل / کرزادنوردی سنك کبی هان

ساکه عبرت ویره جك بردن فنا / سن ایدرسن انی الاش اهوا

لعبه مستغرق اولان کودن اولور / کسب دنیایه بیله رهزن اولور

عملك اوله تعطیله ستیز / کیش مات ایله کچه عمر عزیز

درك دانشکه ویرمز فرصت / سنسندر دهرده بوقدر راحت

دوشنش امیدی ایله زار اولمه / یالواروب برکموکه خوار اولمه

کرچه عبرتله بقن اهل نظر / ایکی زاره دیدیلر شمس وقمر

سنندری شش جهت کون ومکان / بوللری لیل ونهار دوران

بوللری تا تعبدر جنبش زار / نزبته نه کیم لیل ونهار

ذهنی تشخیص ایچون لعب کبار / ویردی شطرنجه ابا حسله قرار

بوالعجب نقد الحق شطرنج / سرله طوبطلو کنج اندر کنج

جمله بازیچه لرك احسنیدر / خانه‌لر فکر ادنیك روزسیدر

بنجه منصوبه دوشر ذوق انکیز / بنجه بازیچه کلوب حیرت خیز

شبهه سز ذوق اولنور سیرندن / کلمز اول ذوق وصفا غیرندن

سفره سی صفحهٔ نقش عالم / صورت معرکهٔ هند وعجم

هر بربنه متغایر آلات / هر بربنه متخالف حرکات

کچمز هر برنسی حدندن / چیقمز هر برسی سدندن

اصلی بولیك مخالف صورت / صورته ابتدی ترتب حرکت

ات قوباردیغی زمان کرد خیال / فرز خودکامه اولور تنك مجال

اید اولورسه بو بازیچه نکون / هر پیاده شه دورانه زبون

ابله عکسنه بعض آلات / شاه چوبین ایدرسه دخی مات

عقلك صور تیدر استادك / استاد تابعی استعدادك

النك بوقدر او بو بندن خبری / ظاهر استادینك انده اثری

بوکه دائر دخی چوقدر بنجه راز / کشف باشلنسه اولور قصه دراز

لعب و لهو اولدوغنه دنیانک / نفی شاهد بیتنور قرآنک

جمله بازیچه‌ده وار سر عجیب / فتح اولور هر کیمه اولورسه نصیب

لیک اصحاب نظر نادر در / اهل لعبک نظری قاصر در

اونیلان ذوق ایچون اویناریلر / بیلسون ذائقهٔ عرفانی

بو شهوده دوشنلر رغبتنی / بولمز اوینک لذتنی

لعبه محتاج دکلدر عارف / سر بازیچه سز اولور واقف

ایتدی مرتبه سنده بونجه لر / اویومز صبحه دکن اوینر کیجه لر

دوشر ارایه تعصبله عناد / حدت نفسیده ایلر امداد

قوپار خصمی ایله دعوایه / اولور اخرت و دنیایه

بکیلورسه اولور احوال خراب / خلق دشنام ایله ادنای جواب

نیجه سی کندویه دشنام ایلر / کندوسن مسخرهٔ عام ایلر

ذوق للدن بنده کیجه محنت اولور / سیر ایدنلر اوصانور تعلب اولور

ظن ایدر ذوق بوله جوق احمق / مبتلا ایلمسوله که یله حق

علم تحصیله کلدکیجه کلال / ذهنی تشخیص ایچون اولدیجه حلال

اولمیه لیک توغل دائم / گاه هرچیده اوله که قائم

مجتهددن

مجتهددن بو قدر در رخصت / اتمه او فاتکه وقف غفلت

بو قدر در بیله شطرنجه جواز / شسته‌دره لیک الکا اتمه دراز

بزملک اول لعبدن اولسون خالی / چونکه جائز دکل استعمالی

مطلب خواجه کی جوانی

ای قلم دان کتاب آمال / نظر اندازهٔ حسن و مآل

کر سنبوله دوشرسه سوزک / منصبه اوله تعلق نظرک

اولمه رهبرده تدریس و قضا / قاضی عسکر ده اولورسک فرضا

صانمه زنهار اکی راحتلی طریق / امن و اسایشی بو قدر تحقیق

او طریقک خطری بیحد در / انتظار اهلی ممتد در

سلسلهٔ قیدی اوزون سودادر / پایه لر موصلهٔ غوغادر

اول حالی هزو رتله کیجر / کر حکیم اخری عزتله کیجر

اول دم اخرینک راحتی یوق / عزلدن منصبک محنتی چوق

اللدن صکره اولوب اهل سفر / حرمیله حلب و شامه کیدر

عزم ایدر انتکه منصبده صفا / اکده ایلرابه عمری وفا

نقد عمر نیازاکه کرک / نائل اولنجه بلر حلیه کرک

اولمجق قوت ذاتی زائل — اولور اسباب هوایه مائل
ایدر اقصای بلاده سفری — صورمه یوللرده کی خوف وخطری

وارسه ده منصبه راحتی اولور
بانسی غوغاده سلامتی اولور

اهل بلده ایله مواساه ایلر — که مدارا کهی غوغا ایلر
دنیوی دیننه ایلر رحمت — اخروی دینی قالور دردمت
دوکیلور رغل زماننده شکات — اکه چاره وپروب ایتمک اسکات
بربنجه منصبه ایلرسه سفر — حذ هفتادی ایدرسنی کذر
صکره استانبول اولور صدره کلور — طی اولور روز وشب قدره کلور
راحت ومحنتی صدرک معلوم — طول اسابی امر موهوم

اندهده یوقمی مکر بیم خطر
ایدر رودوسه کاهیجه سفر

هرکون الدن چقر صدری فقیر — اولور اخذ وجع صدر واسیر
بودر احوال طریق ایله شکیب — ایده حق خیرلوسن ساکه نصیب
بیلورم اهلی دکلسن اما — اولمه جویای طریق امنا

مال

مال میری به فارسشه زنهار — ایلمه غبنکه میری بی مدار
بی خیانت ایده مزسک حرکت — کورمز ارباب خیانت برکت
مال ایجینده ایچموسک ایش بتمز — بیر ایلیک صکره بیانه کتمز
قو صدرلر انی استحکام حساب — باخصوص اهل خصومک کتاب
بن امینم جو هیچ اولمه امین — کیم صابر میریه ایتسکده یمین
تولیت جانبنه میل ایتمه — خانه کی بازده سیل ایتمه
ایلمه مالنی وقفک اتلاف — کیرمسون جیبکه مال اوقاف
شرط واقفله قناعت مشکل — ایتمه وقفه خیانت مشکل
متولیلرک احواللری تباه — حق حضورنده اولور روی سیاه
طونه کورجی حسابی کتاب — نه ویرر واقفه محشرده حساب
الجذاب اورزه ای منصبه حال — حق ویره اوله سک اهل حوال
کورمدم ایمن اوله بو دولتده — خواجه لکلر قدریس راحتده
جمله نک معتبر اساسی — منصب خواجه کی دیوانی
خواجه لکدر بری اولورسه نصیب — سور رؤسی بوزوکه ایتمه شکیب
عزت اولمز اوقدر یانمده — چوق شرقدر اوله وحید انده

هب کمال اوزره اساس دولت
عزت ورفعت شان وشهرت

جمله نک معتبر و محترمی
جمله نک منتخب و معتنمی

غبرا دکلو دخی زحمتی یوق
بنه اول طائفه دن راحتی چوق

باخصوص اول پسندیده صفات
اکه منضم اوله معموره ذات

عقل عرفانی اوله علمی اوله
ادب مسکنت وحلمی اوله

استقامتله اوله معرفتی
پاک و مستحسن اوله هر جهتی

اولمیه طعنه به اطواری هدف
منصبه ذاتی ویره عزت وشرف

اعتماد ایده ملوک و وزرا
اعتبار ایده صدور و وکلا

اوله غیرتکش دین ودولت
خیرخواهندهٔ ملوک وملت

بو سبدن اعلا دخی دولتمی اولور
مرکز امن وسلامتی اولور

حق ویرسه اوله سن اهل قلم
خواجه لکلرده دیانتله علم

نهی امیر شش قبلد اکسیر

ای زرناب عزیز الخلقت
معدن ارای جهان حکمت

کیمیا سازلغه اتمه شغف
ایله مالکی بیهوده تلف

اوله زنهار بو سودایه اسیر
اوله جق حال دکلدر اکسیر

یوق یره اتمه تهی همیانک
بونبه قیوب ارتمه جانک

کیمیا کارینی صنعت صنمه
مبتلانک سوزینه الدانمه

اسمی وار جسمی ولی ناپیدا
کیمیا ایله جهانده عنقا

مال ایچون مالکی سوزان اتمه
حاضرک غائبه قربان اتمه

بوته لر درکله فقر وفنا
لنظن ایلمه الات غنا

جامه کن قیته لری اتمه قیاس
کرمس انده ایده تبدیل لباس

کیمیا صنعته صنعتله اولور
معجزیله یا کرامتله اولور

بوکوکورد وکومرایله اولمز
کار حق ناریله صورت بولمز

دهن وزرنیخ کوکرد زیبق
مسه اولسونمی مدار رونق

اکه نه قرعه نه انبیق کرک
او نفدر اکه توفیق کرک

چوغنک غم جکرین خون اتمش
کیمی کوردک ایشی التون اتمش

صورتن ایتسه ده فرضا تغییر
صنعت اولوراکه دیمز اکسیر

رنکنه صنعتک ویرسه ده تاب
قزیلین تیز چیقارر تیزاب

نقدر حکده تغیره املک
فاش ایدر سر نهانینی محک

بول رنک ذهبیت نمکین
هیچ تحقیقی اولورمی ممکن

قلب اعیانه اولور امکان
کیمیا فعلده اولور آسان

باشقه کوکبلری وار سیم زرک اولسون اسرار حذادن خبرک
بولن اوکوکبی نسخه‌ء قواح اول ایدر ایلیه قلب اعیانی
اولیانکده بو در اطواری بوخسه صنعتلر دکلدر کاری
اولمز قوت قدسیه سزا ایش عالی همه بوری حکمه نشویش
اولیا ایدر ایدرسه مسی زر قدرت حقله نه استرسه ایدر
ایتمز الا کوره دراذن خدا اثلرک مشهدیدر علی رضا
بو زمانلرده اولورسه اکسیر اولمز الا نظر شاه وزیر
اهل دنیایه وزیران ملوک اهل عرفانه امیران سلوک
مبتلادر نیجه چوق کسه بوکه بر نسبی اولمدی اما که رسا
کیمیا ایتدی چوغنی سرکردان قلب ماهیته خود یوق امکان
خانمانن یوب ذب نیجه امیر خام سودایه دوشوب اولدی فقیر
دوشروب نیجه لرنده دامه کیردیلر مالدن اوزکه دامه
بکزر اول کیف خور مغبونه دوشرر غیرلیده افیونه

ایلیوب

ایلیوب زیر زمینلرده مکان بیم باصقندن اولورلر پنهان
قپالوب سیره وش کوندزلر
چقمز چقمیجق یلدزلسر
بر بیدر زیر زمینلرده مکان بر هوداری کورک بر سندان
ایتلی یوق اوکرنه حال و قالی صرف ایدر تجربه‌یه اموالن
جور ایدر بر عمله خیلیجه مال بولمز انده نیه حال دمال
بو عجب چوغی دکل طالب مال بلکه اجزاء دیکرله بته کار
گاه تکلیس و گهی استقطار ازمانیله بحر لیل و نهار
حل و عقده چالشور شام و سحر
که بوله دسترس شمس و قمر
کیمیالر سوزله سیر اولمز اصطلاحات ایله اکسیر اولمز
برج ناریده اولورسه نریاب اوجه مز اوج حقیقتده عقاب
ناریله عبدک اولور عقدی عجب دستنه ینشنز اولورسه عقوب
طلبی حکمتله یاپلمز بوبنا ایدر اجزاسنی تصعید هبا
کیمیا دفعه سی چوقدر اما بری مشهور در ایله اصعغ

برزمان ایچره مکر بر عبار
ایلمش بر بنجه التونی غبار

ایدوب امتحانه چند اجزا
قومش ادینی طرامون خطا

صاتش اجزا دیو بر عطاره
المش اولوجهله بر قاج پاره

عرضحال ایدوب او شهرک شهنه
ایلمش وضع جبین درکهنه

دیمش ای پادشه عالمگیر
بنم استاد فنون اکسیر

بیلورسه فولکه حسن نظر
ایده یم کنجیکی بر کوهر درز

شبهه ایلرسک اگر او نمه ده سان
لله الحمد درتجربه باز

بر نمونه ایده یم ساکه عیان
کندی چشمکله کوروب صکره اینان

بو سوزی ایشدیجک شاه کرم
میل ایدوب خاطری اولدی خرم

دیدی کوستر کوره یم صنعتکی
بیله یم مرتبه قدرتکی

یازدی بر دفتره بر قاج اجزا
برنیک اسمی طرامون خطا

دیدی آماده ایدک بونلری هپ
هم کوستره یم ساکه بوشب

شاه امر ایله سکردوب خدام
الدیلر جمله اجزا تمام

اولمدی لیک طرامون پیدا
دیدی اکسیرکر ای ملک آرا

شاه تاکید ایله ایتدی فرمان
که بولنمق کرک البت بو زمان

بری بر بنه کیروب عطاران
آره دیلر آنی دکان دکان

عاقبت بری دیدی بر اجزا
سنبه وار نامنی بلم اما

کسوزکز بلکه بودر مقصودی
دخی یوق شهرمزک موجودی

کیمیاکر کوریجک دیدی بیلی
بو بیدا اکرک اتمام عملی

طراموندر بوکا جزء اعظم
کیمیا اولمز اول اولمزسه اتم

کیردی تنهاشه ایله بر جایه
اوردی حیله کوریکین اجزایه

ایدوب اجزایی عمل ایله ائتلاف
قدره نک قعرینه چقدی زر صاف

بوتنه قویوب ایدوب استجلا
بر سبکه زری ایتدی پیدا

عقلی الدردی کوروب شاه جهان
دیدی تحسین ایدوب ای رند جهان

افرینلر ساکه هم صنعتکه
فن اکسیرده اهلیه نکه

لیک وارمی بونی تکمیله سبیل
طرمونی ایتمک نجه تحصیل

دیدی اول رندلت اکسیر نما
ایتمک ایستر سکز ملک خطا

دیدی کهشه بنی مکر سن کیده سن
غیری بلمز بو ایشی سن کیده سن

دیدی فرمان سنک ای شاه جهان
ایده یم بولیکه جانم قربان

ویردی اول شاه اکه چوق مال منال
ایلدی شهر خطایه ارسال

الدی اول کنجی او رند عیار / کلدوکی سمته نه ایتدی فرار

کنجه مالک اولان اکسیری بیلدر / اوکدشدر که کیدر داخی کیدر

بو خبرله طولوب افواه جهان / اولدی حیران عقلای جوان

دارایدی انده مکر بر درویش / عالمک بی خود دیدی دلریش

قنده کوش ایلایه بر احمق / دفتره عادتی ایدی یازمق

کوروب اولدوغنی شاهک شاهی / دفترک باشنه یازدی شاهی

ایشیدوب شاه انی ایتدی احضار / دیدی ای نام کش ناهشیار

سویله واقعی بو تحریر انک / حمقه وارمی سنک اثباتک

دیدی بر دزدک مجهول الحال / النه کیرمش ایکن مبلغ و مال

بردخی سمتنه عزم ایتمیونی / عقل و دانش بو تجزم ایتمیونی

بو قدر مال ایله اول فرزانه / کلمز اول اوله مکر دیوانه

کمنه دن خاطریکی صاف ایله / یازمیمی سنی انصاف ایله

دیدی شه یا کلیجک بیلرسن / اول زمانده نه جواب ایلرسکا

دیدی شاهم دار انک اسمنی / سنی بوزوب یازارم بن انی

حله بن بلدیکم ای جان پدر / علم اکسرده انجق بو قدر

دخی

دخی اعلم وار ایسه بن بلمم / اوده اعلم دکل الله اعلم

پدرک پندینی کوش کوهر ایت / دوشه جک درد دکلدر چندن ایت

در بیان ضرر نقل کلام

ای سبقخوان کتاب الفت / ادب اوزره رسوم صحبت

ایتمه زنهار صقین نقل کلام / اولمه بازیچه کلام و نمام

صائمه بر قاعده دلاله / کیسه کوشه کیرن اقوالی

اولمه رافع علم دسوا سی / بری هر بینه دوشرمه ناسی

دهنک ایتمه محرز اقوال / دیمیونلر سکا نقال بقال

برمدن بزمه کتورمه سخنی / ایله صندوق امانت دهنی

دهنی کوش امانتکار ایت / که صورر ایسه دخی انکار ایت

حس ایدنلر دیدی شاه معنی / ترک لایلزم مالا یعنی

نقل مجلس ایدر اثارت فساد / ویرر اسباب مضافاته کساد

قوبرر فتنه و اشوب و جدال / کاه اولور بلکه مؤدی قتال

کچده اولسه متمکن بو صفت / اولور اوراره کوی محنت

اولور امثال اره سنده مذموم / مقدمی خلق شمار ایلر شوم

وارد لیق برده سکوت ایلرلر
صقنلك کلدی منافق دیرلر

سارق معنی جاسوس پیام
دزد چابکرو کالای کلام

نقل مجلس اوله بی صبر و شکیب
ایتمسون که به الله نصیب

خواجهٔ مسئله آموز ادب
ویدی مجلسلر امانتدر هب

عیب صد عیب که اهل اسلام
ایده تحریف ترازوی کلام

بوغزی بوش نه سبکسرلر اولور
که سخن نقلنه سرعتله صولور

تابتسندر میجك اولوره مز
خبرین سویلمدکجه طوره مز

نفسنه ایکی نفس صبر ایده مز
صدد اچلمذده صبر ایده مز

بوشادر هر نه ایسه احیانك
باشی اشاغی اوله ایدر انبارك

نه ایشیتمس ایسه انی نقل ایلر
برازنده کسه سندن سویلر

سر که طولمنه بکزر تمام
چاتلر ایتمزسه اکر نقل کلام

حسنی الوده عمدر غماز
کر اولور کوردیکی عمله انباز

محنت غیریدن ایلر او حضور
کیده که غم کورر اولور مسرور

دلی قوریتول دهنی وسردی تفنك
بر تفنده قوپر شعله جنك

ای درکار ایده جك ایقاده
دوزمز اول بر سینه افتاده

طورمز

طوره مز نقلنی ایدرکه تمام
سرعت ایله ایدر اندنده قیام

سنه بر مجلسده جانن اثر
انده ده هر نه ایشیدیسه حاضر

بویله بو بله ایده رك نقل کلام
طولاشور اخشمه دك شهری تمام

طبعی بو عادتی بو کاری بودر
روز و شب تحفهٔ افکاری بودر

بر خصومت ابراغور اول ایله اصل
نسل اولادده سورر اولمز فصل

ایکی فرقه هدف محنت اولور
صلح اولمدقلرسه ده بی لذت اولور

که دوشمه ایشیدکی اف دی دلده
ارالقده صاتیلور کندی بیله

آخرنده خود ایشی دادویلا
قتلدن فتنه اشد دیدی خدا

بیلك اخبار حوادث نیجه خز
ایتمش اغزین قولاغین وقف خبر

بازاید وب کوشنی اوازه ایچون
جان ویرر بر خبر تازه ایچون

اون قوناق برده اولاغ ایله کزر
الور السه نه حال ایسه خبر

کندی شهرینه کلن اخباری
الوراجلمدی اول باری

صاحبی ایتمدن امرینه قیام
اول یایر دائره شهره تمام

قرق قوناق عزلیله نصبین خبر
نائل ذوق ایدر اول دربدرین

کندو عقلنده اولان کم خرد ان
استماعندن اولورلر شادان

گچوب زعمنجه عقلا بری بریدن ایدرا خفا
ایکی ای اتمش ارایرده گذر لوسنده بونلر بولنه قیمتلو صاتر
دردولتده حوذ ادل انیش ثمنش شایع اولمش اولودلمش گتمش
لوبنوا تیده دولتده ظهور کوسنده صدکونه انلک گبی امور
گچنن طنزه ده اهل تدبیر قائل اولمز بری ابته تعزیر
طرفه دربه خرداش عالم نادرا بخق بولنه اکثر ادم
حمدلله هله ای جان پدر سنده بو قدر لو صفتلردن اثر
سنه امیدم اودرکیم الله سنی بوغائله دن ایده اگاه
شرله اولیه سن الوده دوجهانده اولاسن اسوده

مبحث لازمهٔ حکمت طب

مؤمنه فرصندر ای روح روان علم ابدان ایله علم ادیان
صدر اقوای مهمات فنون انی منکر دگل الا مجنون
قنغی محروسه که بوق انده حکیم بوق حجاز اولمده اول یرده مقیم
قنغی معموره ده کیم اولمیه طب ثلث نفسی اولور مستوجب
ایتمش اجزا وعقاقیری جدا مرض علته اسباب شفا

دبور

دبور اما او طبیبه حاذق که اوله اسم حکیمه لایق
چوق فنون گورمکه محتاج طبیب بر بریدن اوله بر بنده نصیب
اولا حکمت وهیئت لازم نحو وصرف وعربیت لازم
هم مجرب اوله هم اهل کتاب اوله دانای خواص اعشاب
نبضدن ایلیه تشخیص عرض اوله ستابه سه جاسوس مرض
طبع اجزای عقاقیری بیله کشور جسمده تدبیری بیله
ایده قانون ایله تدبیر دوا اتمیه تجربه یه خلقی فدا
اتمیه نشتر جهلی خونریز اولمیه راهزن عمر عزیز
شربته ایلیه تسکین مواد ایده تعدیل طباع اضداد
دینمز اول شخص هوسکاره حکیم کاوله بی تجربه وبی تعلیم
خود بخود طبه اوکیم سالکدر نه طبیب اول مرض مهلکدر
مطبب قتی چوق شخص غریب گچور کندی خیالنده طبیب
برنجه حرف طبابت قاپمش کندیی تعد فلاطون یاپمش
گچور وضع حکیمانه ایله اصطلاحات طبیبانه ایله
انلرنده چوغی اما که غلط گرچکین دیر سکت اگر زعمی فقط

اصطلاحاتی سوزر معناسز   شربت وحقنه یاپر اجزاسز

رطب ویابس سخنی سرتا پا   برینك اصلنی بلمز اما

سوزر ارسنده صاتر بارحار   صاتر اما که اسامی دیار

ظن مزدله ایشته کلمات   دیر مرکب دیه لر یوقمی دوات

دردی باقچه یاخود شهر بذر   فن حکمت اره ده البتدر

زعمی دارا وکره نه مز اهلندن
اولدر خسته لری جهلندن

قبضی فرق ایلمز لینندن   صوزه یی اکلمیه مز حمرتدن

ایلمز فرق صفوف ومعجون   صاتوز افیونه دینور افتیمون

ایدرانی نی مرکله مست   ییتورر عمر درختینه شکست

کوررسه قاروره صاتوز طرف شرآب   شاخ حجامی صاتوز کاسه آب

ویرر اسهاله ملینله کشاد   قبضه امساك ایله ایلر امداد

رنج سودایه ویرر بادنجان   قان الور قنده کوررسه یرقان

بدرر خسته یه بالفعل لبن   قوقو در دردسره مشك ختن

یخ ویرر ابته سعاله تدبیر   بدرر حار مزاجه انجیر

بدر

بدرر خسته حمایه عسل   درد چشمه اقیدراب بصل

اقتضا ایتدیکی دم بی تأخیر   رای حذاقله ایله تدبیر

ایت مدار ابو یحیی استادین   ورزن قیل رتبه استعدادین

رنجه کافی سکا طب نبوی   طب شارع حکم مصطفوی

ایله بو قاعده یی پیش نهاد   ایتمه زنهار بو مقداری زیاد

ایله پرهیزی محافظ بدنه   کیرمسون ختم مرض فترتنه

فصل نیسانده که فصد ولبنت   اولدی مستوجب حفظ صحت

چارشنبه ده گرکت شرب دوا   عملی معتدل اولسون اما

فصدی سه شنبه ده ویرر روح روان   الی درهم قدری ایتمسون جریان

حقنه لنبه تنك نفعی کثیر   علل معده یی دفعه اکسیر

بونلرك ایتمه دراستنیه کذر   شربت حاردن ایله حذر

عونی سنی ایتمیه محتاج حکیم   طول عمر ایله ویره طبع سلیم

مطلب لازمه خیر دعا

لله الحمد تمام اولدی سخن   اچه‌لم ادعیه خیره دهن

حضرت حق سنی معمور ایلسون   غصه‌دن خاطریکی دور ایلسون

اوله‌سن عزتیله برخوردار
ایده‌سن عمر طبیعی ده قرار

خیر ایده حضرت حق انجامک
اعتدال اوزره کچه ایامک

ویرسون الله سکا عمر دراز
اوله‌سن علم وعملده ممتاز

اوله‌سن قائم محراب صلاح
بوله‌سن مرتبهٔ فوز وفلاح

اولمیوب خلقه وحقه مغضوب
سنی الله ایده محبوب قلوب

مسلکک اوله رسوم اداب
خلق سندن ایده‌لر شرم وحجاب

استانک اوله نادی سرور
خاندانک اوله مشتای حضور

جمع اولوب خانکه خیر وبرکت
کیرمیه کیسه‌کە مال رشوت

لقمهٔ زهر ربا یمیه‌سن
نه گوزل بادهٔ هوا دیمیه‌سن

لشکر عون مددکارک اوله
صانع کون نکهدارک اوله

اوله‌سن دغدغه‌دن ازاده
اوله هر استه دیکک اماده

رزق ایچون چکمیه‌سن رنج تعب
لقمه‌نک اولمیه محتاج طلب

ایره‌سه نعمت حق بی زحمت
حاسدک کورمیه روی راحت

بوله‌سن نعمت بی سعی وعمل
کوره‌سن راحت بی جنک وجدل

احتیاج المیوب دستکه بست
بخش ایدوب سن اوله‌سن بالادست

دهنک خواهشه باز اتمیه‌سن
نکریدن غیره نیاز اتمیه‌سن

کشف حال اتمیه‌سن بی درده
التجا اتمیه‌سن نامرده

ارتبه التیه تعلق نظرک
اوله اسانلغله ما حضرک

غیرک اوله تقدر اشیاسی
بولنه سنده انک اعلاسی

باشیله چشمی پر اشک اتمیه‌سن
کمسه‌نک حالنه رشک اتمیه‌سن

قلبکه بولمیه مدخل اوهام
کوزلرک کورمیه کرد الام

دوشمه اول محنته کیم اه ایده‌سن
کورمه اول غائله اکراه ایده‌سن

خاطرک اولمیه پامال ملال
ایرمیه دولتکه دست زوال

هیچ خمیازهٔ غم چکمیه‌سن
عمر اولدقجه ستم چکمیه‌سن

سنکه میل ایلیه‌سک کوهر اوله
طپراغه ال اوزاده‌سن زر اوله

فتح اولوب مخزن کنج غیبک
نقددن اولمیه خالی جیبک

اولمیه مصدر خواهش دهنک
کوسترە تار مال سخنک

مالدن اولمیه خالی بوجاغک
ناردن اولمیه خالی بوجاغک

لطفدن غیری به دست اچمیه‌سن
خلقه لطف الیمدن قاچمیه‌سن

لیک اولسون سخن آرای کرم
دهنک ماشطهٔ لفظ نعم

چوق اولر مالن ایله اولادک
ارته اولادک ایله ابرادک

مظهر موهبهٔ حق اوله‌سن
ابواولاده موافق اوله‌سن

خلعت عزت اوله دوشکده
شاهد عافیت آغوشکده

زیر رانکده اوله توسن کام
اوله‌سن نائل کلکشت مرام

واره‌سن سیر کل یاسمنه
باغدن باغه چمنزار چمن

ملک کلزارک اوله بادنسیم
وقف اوقافک اوله نازنعیم

اولمیه باغ دلک پژمرده
کمسه‌دن اولمیه‌سن آزرده

خاطر خصمکی ویران ایده حق
جمله مشکلارک آسان ایده حق

دشمنک وار ایسه پامالک اوله
خلق پروانهٔ اقبالک اوله

کمسه‌دن کورمیه‌سن چین جبین
تولدیغن بلمیه‌سن آه انین

دشمنک خنده‌یه حسرتکش اوله
سینه‌سی یازده آتشکش اوله

دیر محبوب مهرتمسک دینه
بلکه هیچ کرمیه‌سن مابینه

کمسه‌نک اولمیه سنده حقی
کورمیه تخته‌یابک ورقی

فقط

خصمله محکمه‌یه کیتمیه‌سن
امر شرعک سوزین اینکمیه‌سن

مال ملکده ضرر چکمیه‌سن
صحن عالمده کدر کورمیه‌سن

دائما صنع جمیل ایشلیه‌سن
خلقه‌سن حقکی باشلیه‌سن

دعوته کیتمیه‌سن بی عزت
خانه‌دن چقمیه‌سن بی دعوت

دائما خرم و خندان اوله‌سن
جامه‌پوش سروسامان اوله‌سن

هر شبانکه یقه‌سن شمع عسل
کرمیه مجلسکه دود کسل

دست بسته دورلر خدامک
عیش عشرتله کچه ایامک

یابدروب تازه بتازه جامه
کهنه کیدرمیه‌سن خدامه

پایمال ثقلا اولمیه‌سن
طعنه‌کاه عقلا اولمیه‌سن

بولمیه طعنه محل کمسه سکا
دیمیه کمسه بو دوشمزدی سکا

هر شبک قدر اوله هر روزک عید
کوره‌سن دولت ایله عمر مزید

چون ابوالخیر قوندی نامک
خیر ایده حضرت حق انجامک

قد وقع الفراغ من تبییض هذه النسخة اللطیفة بعون الله الملک ذی الانعام الوفرة علی ید عبده الفقیر الحقیر العبد الفتاح بن السید علی السید سراج الدین زاده
١٢٠٤